

АРХІТЭКТУРА
НАШАЙ
ПАМ'ЯЦІ

8-9

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

ПРЫЖЫЦЦЁВЫЯ
МАСКІ І ПЛАНЫ
СКУЛЬПТАРА
ІВАНА МІСЬКО

12

11

САКАВІКА 2023 г.

СУБОТА

№ 47 (29927)

КОРАТКА

- Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 сакавіка падпісаў Указ нумар 66 «Аб прызыве афіцэраў запasu на ваенную службу».
- Узровень вады на рацэ Пціч блізка да небяспечнай высокай адзнакі.
- ЕЭК: працоўная міграцыя паміж Беларуссю і Расіяй вярнулася на даковідны ўзровень.
- Натарыусы Беларусі 15 сакавіка будуць кансультаваць бясплатна.
- У Беларусі з 2025 года забароняць продаж піва ў пластыку аб'ёмам больш за 1,5 л.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЧАРВЯКОЎ,
міністр эканомікі:

«Мы практычна 80 працэнтаў страт на знешніх рынках недружалюбных краін аднавілі. Абазначу асноўныя напрамкі, па якіх мы будзем рухацца, каб і далей нарошчваць аб'ёмы вытворчасці і аднаўляць эканоміку. Першае — пераход на ўсходні вектар. Азіяцкі рынак добра ўстрымае беларускую прадукцыю. Толькі за студзень мы павялічылі аб'ёмы паставак у азіяцкія краіны ўдвая. Доля ўзрастае з 12 працэнтаў у студзені мінулага года да 26 працэнтаў у аб'ёме экспертнай вырукі. Другое — гэта Кітай, вельмі важны для нас рынак, і мы тут будзем актыўна працаваць. Асноўная задача прадпрыемстваў — заняцця нішы, асабліва на расійскім рынку, з якіх сышлі замежныя кампаніі. Ключовай мэтай застаецца імпартазаміцэнне. Мы дэталёва адпрацоўваем гэты напрамак».

«НІ ЭКАНАМІЧНА, НІ ПАЛІТЫЧНА НІКОМУ НЕ ЁДАЛОСЯ НАС ЗЛАМАЦЬ»

Вялікія задачы Прэзідэнт паставіў на «Вялікім Саўміне»

Шырокі спектр пытанняў у шырокім коле абмеркавалі ў Доме ўрада. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў пасяджэнне Савета Міністраў. На парадку дня — вынікі эканомікі за 2022 год і рашэнне актуальных задач сацыяльна-эканамічнага развіцця на 2023-ы. Вынікі мінулага года і планы на сёлетні акрэслілі члены ўрада, Адміністрацыя Прэзідэнта, кіраўнікі найважнейшых дзяржарганізацый і органаў, губернатары, кіраўніцтва сістэмаўтваральных банкаў.

Адкрываючы пасяджэнне, Аляксандр Лукашэнка нагадаў пра дагавор ацаніць работу эканомікі па выніках мінулага года на пасяджэнні Савета Міністраў у фармаце канстытуцыйных паўнамоцтваў Прэзідэнта. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што мы пражылі складаны 2022 год. Нас, як вядома, спрабавалі ціснуць па ўсіх кірунках. Пад удар трапілі практычна ўсе ключавыя экспертныя галіны, 40 працэнтаў нашых традыцыйных рынкаў збыту, транспартна-лагістычныя калідоры, сістэма банкаўскіх разлікаў.

«Будзе эканоміка — астатняе мы вырашым»

«Цалкам зразумела: гэта не проста жаданне паралізаваць беларускую эканоміку. **Гэта планмерная спроба пазбавіць звычайных людзей сродкаў да існавання. Як вынік — выклікаць сацыяльны выбух, які паставіць бы пытанне аб тым, ці застаецца на палітычнай карце свету такая дзяржава, як наша. Як і раней, з усёй адказнасцю заяўляю: застаецца. І будзе толькі мацнейшай. Ні эканамічна, ні палітычна нікому не ўдалося нас зламаць, як і не ўдалася дагэтуль».**

Фота: БелТА

сказаў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, у такой няпростай сітуацыі галоўнай задачай для прэм'ер-міністра Рамана Галоўчанкі, для ўрада, ды і для ўсёй вертыкалі ўлады было забяспечыць эфектыўную работу эканомікі, стабільнасць сацыяльна-працоўнай сферы і падтрымаць узровень дабрабыту насельніцтва.

«**Усё грунтуецца на эканоміцы. Усякая бяспека барацьба з беспілотнікамі, бандытамі, тэрарыстамі — усё ў эканоміцы. Будзе эканоміка — усё астатняе мы вырашым».** — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт нагадаў, што на працягу года неаднаразова праводзіліся нарады, выпрацоўваліся папарадальныя і кампенсатыўныя меры, ацэньвалася іх дзейнасць, знаходзіліся вокны магчымасцяў. «Такім чынам, атрымалі каласальны досвед развіцця нават у такіх беспрэцэдэнтных умовах. Таму можна з упэўненасцю казаць, што іспыт на эканамічную ўстойлівасць мы вытрымалі», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт спыніўся на асобных, найбольш крытычных, момантах, якія патрабуюць асаблівай увагі.

СТАР. 2-3

Спецыяльны рэпартаж

СМАЧНА І «НІЯКАЙ ХІМІІ»

Што можна купіць «па дарозе»?

Дасведчаныя вандроўнікі заўсёды закладваюць у бюджэт любой аўтамабільнай паездкі выдаткі на пакупкі: на прыдарожных рынках, якія ўзнікаюць уздоўж трас, часам можна набыць тое, што не купіш больш нідзе. З надыходам вясны прыдарожныя міні-рынкі ажываюць. Удкладнаем, што і пачым можна зараз купіць «па дарозе».

СТАР. 4

Новыя вяскоўцы

Тэрыторыя натхнення, або Як зарабіць у вёсцы?

Хочаце пераехаць жыць у вёску, але спыняе адсутнасць там працы? Самы прости шлях — шукаць наймальніка ў акрузе. Варыянтаў не так шмат, але пры жаданні можна штосьці знайсці. У прыватнасці, мае нешматлікія адна-вяскоўцы працуюць хто на прыватнай пілараме, хто начным вартаўніком у школе, некалькі чалавек усю зіму перабіралі бульбу ў мясцовага фермера.

Якраз цяпер у суседняй вёсцы вызвалілася месца прадавачкі ў краме. Але заробак у горадзе вышэйшы. Больш цікавы і перспектыўны, на мой погляд, варыянт — адкрыць сваю справу. Але для гэтага трэба правіць ініцыятыву і фантазію. Затое з часам, калі раскруцішся, можна зарабляць неабліга грошы.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Падпішыся на «Звязду» — і выйграй карысныя прыз!

Ідзе падпіска на II квартал 2023 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

«НІ ЭКАНАМІЧНА, НІ ПАЛТЫЧНА НИКОМУ

«Цэны павінны быць справядлівымі»

Па даручэнні кіраўніка дзяржавы экспертнай групы, якія каардынавалі памочнікі Прэзідэнта ў абласцях, у студзені правялі паўторны маніторынг работы эканомікі ў рэгіёнах. «З першай праверкі і канкрэтызацыі задач прайшоў прыкладна паўгода — дастатковы тэрмін, каб рабіць высновы. І я бачу, што сітуацыя ў параўнанні з летняй палепшылася, няхай і не нашмат. Але пры гэтым пайнавартастанні антысаканцыйнай перабудовы, на жаль, яшчэ не адбылося. Пакуль адны кіраўнікі шукаюць і знаходзяць магчымасці эфектыўна працаваць, другія занялі адкрыта чакальную пазіцыю ў надзеі на лепшыя часы. А трэція ўвогуле вырашылі, што іх хата з краю, і спадзяюцца выключна на дапамогу дзяржавы. Я вельмі рады, што такіх зусім нямат», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён нагадаў, што ў жніўні перад урадам чарговы раз ставілася задача аднаўляць аб'ёмы інвестыцый з прыярытэтам стварэння вытворчасці імпартазамясцальных, арыентаваных на экспарт, якія працуюць на мясцовай сыравіне. «Тым не менш, паводле дакладаў, я бачу, што новых прадпрыемстваў практычна няма. А інвестыцыі, асабліва ў рэгіёнах, — гэта развіццё населенага пункта, працоўных месцаў, годныя заробкі. Тое, што кожнаму дае ўпэўненасць у заўтрашнім дні», — заўважыў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што праз два з паловай года трэба будзе даваць справаздачу перад народам за выкананне пяцігадовай праграмы. «Калі яе сарваць, ніводнаму простаму працаўніку не патрэбныя будучыя апраданыя ад няпростаў часах і «драконаўскія» санкцыі. Не вайна ж ідзе на тэрыторыі Беларусі. Таму для ўрада павелічэнне колькасці працоўных месцаў і даходаў насельніцтва павінна стаць ключавым маркерам пры рэалізацыі мэт, пастаўленых на 2023 год», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Як заўважыў Прэзідэнт, у снежні выйшлі на рост рэальнай заробатнай платы і нават захаваў дынаміку ў пачатку гэтага года. Але, па яго словах, гэта не заслуга якіх-небудзь эканоміцы. Гэта вынік карэкцый і палітыкі. Плюс у статыстыку дадалася выплата традыцыйных карпаратыўных бонусаў па выніках года. «Трэба думаць, дзе браць рэзервы, каб рост заробкаў не спыніўся», — даручыў Аляксандр Лукашэнка.

Асабліва ўвага — барацьбе з інфляцыяй. Цэны беларускі лідар назваў пытаннем нумар адзін. Ён падкрэсліў, што такога ўсплёску, які адбыўся мінулыя восенню, больш дапусціць катэгорычна не нельга. «Якім жадаецца спосабамі — манетарнымі, рэгуляторнымі, адміністрацыйнымі, — але дамагайцеся, каб, як у 2018 года, трымаць калідор у 7-8 працэнтаў. Гэтая лічба павінна быць чырвонай лініяй, яе павінны разумець бізнес, вытворца і гандаль. Інакш меры будуць прыняты самымя жорсткія. **Беззаказ**

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ня мы не дапусцім. Цэны павінны быць справядлівыя. Пры гэтым не менш важная ўмова — пайнаважны асартымент на прылаўках. Прадукты харчавання, медыкаменты, тавары паўсядзённага попыту і для гаспадарча-бытовых патрэб — усяго павінна быць у дастатку. У прыярытэце — ад айчынных вытворцаў», — адзначыў Прэзідэнт. Таму, па яго словах, першачарговым задачай МАРГ, Мінсельгасхарча, Белдзяржархпрама, мясцовых органаў улады — забяспечыць бесперабойны пастаўкі тавараў, у тым ліку харчовых, на ўнутраны рынак краіны. Усё, што не спажываюць беларусы, — на экспарт.

«Правадзіце работу з пачатковымі арганізацыямі ў частцы перагляду і зніжэння выдаткаў. Наведзіце тут парадак — будзеце паспяхова працаваць нават у самым жорсткім рэгуляванні. І людзі нас зразумоўць і будуць задаволеныя. Кожную хвіліну памятайце: усе сацыяльныя абавязальнасці па павышэнні ўзроўню жыцця насельніцтва Беларусі павінны быць выкананы безумоўна. Гэта сацыяльны кантракт улады з народам», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт назваў напрамку, якія былі і застаюцца тут прыярытэтнымі. Гэта павышэнне зарплатаў бюджэтнікаў і вайскоўцаў, падтрымка сем'яў з дзецьмі і пенсіянераў. «Як, увогуле, і было ў 2022 годзе, калі на гэтыя мэты выдзелілі 32 мільярды рублёў — на 3 мільярды больш, чым у 2021-м. Як бы ні было цяжка, на гэта грошы дзяржава павінна знайсці», — заявіў ён.

«Адгаворкі больш не пройдучы»

Павышэння ўвага — будучыняй галіне. Па словах Прэзідэнта, гэта датычыцца і влічкіх незавяршаных аб'ектаў, у прыватнасці кінутых міжнароднымі банкамі, і, вядома, будаўніцтва жылля, у тым ліку арандавага, з магчымасцю перадачы ва ўласнасць асобным катэгорыям грамадзян пры выкананні пэўных умоў.

«Міністр архітэктуры адказвае за кожны квадратны метр і аб'ёмы будаўніча-мантажных работ. Кантролюйце. Адгаворкі, як «мы спрабавалі, але зноў не змоглі», больш не пройдучы. Усе абавязальнасці дзяржавы па стварэнні інфраструктуры ў рэгіёнах, дадзеныя на Усебеларускім народным сходзе, заўважэння ў праграме пяцігодкі, таксама павінны быць выкананы няўхільна. Рэсурсы на гэта ўраду неабходна адшукваць сумесна з Нацыянальным банкам. За само будаўніцтва інфраструктуры адказваюць аблвыканкамы і Мінбудархітэктуры», — паставіў задачы кіраўнік дзяржавы.

«Паспяховаасць экспертнай стратэгіі залежыць ад транспартнай работ»

Яшчэ адна найважнейшая задача для нашай адкрытай эканомікі — рост экспарту Аляксандр Лукашэнка прызнаў: аб'ектыўна, пакуль не ўдалося пайнавартастана кампенсавача ўсе страты. «Як мне дакладваюць, на рынку дружалюб-

ных краін пераарыентавана каля 80 працэнтаў. Так што сітуацыя не драматычная. Але! Усё, што не дарабілі ў мінулым годзе, мы павінны папоўніць у гэтым», — заявіў ён.

Беларусь значна нарасіла тавараабарот з галоўным стратэгічным партнёрам — Расіяй. Павялічэння пастаўкі ў фізічных аб'ёмах і маецца высокая маржынальнасць. Аднак, як адзначыў Прэзідэнт, і тут ёсць нявырашаныя праблемы. У прыватнасці, з праходжаннем прадукцыі беларускай дзвеапрацоўкі па тэрыторыі Расіі. А ад гэтага залежыць беларускі экспарт у трэція краіны. «На пляцоўцы ЕАЭС ці па іншых каналах, але пытанні лагістыкі павінны быць вырашаны максімальна аператыўна і эфектыўна. Паспяховаасць экспертнай стратэгіі залежыць ад наладжанай транспартнай работ», — заявіў беларускі лідар.

Прэзідэнт назваў на тое, што ў 2023 годзе асабліва ўвагу трэба ўдзяліць развіццю перавозак праз марскія парты, прадоўжыць работу па выбудоваванні эфектыўных транспартна-лагістычных ланцужоў ва ўсходнім напрамку. «Нам патрэбны новыя маршруты для пашырэння гандлю, неабходна далейшае абнаўленне транспартнай інфраструктуры», — упэўнены ён.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што сумесна з расійскімі калегамі трэба ўзмацніць работу па адмене дазвольнай сістэмы на ўсё віды аўтаперавозак грузаў і нерэгулярных перавозак пасажыраў. На працягу 2023 года даручана забяспечыць доступ айчынных кампаній да выканання кабартных перавозак на тэрыторыі Расіі. «Усё, што трэба было ад мяне, зроблена. Трэба некалькі невялікіх крокаў, і праблема будзе вырашана», — упэўнены ён.

«Кітай — гэта пункт апоры ў Азіяцкім рэгіёне»

Па словах беларускага лідара, сярэд дзяржаў далёкай дугі галоўным стратэгічным партнёрам застаецца Кітай. Ён падкрэсліў, што «мы сапідна завязаліся» — наладжаны сувязі з Расіяй, Кітаем, Іранам, з Індыяй міністр замежных спраў актыўна вядзе работу. «Мы павінны выйсці на асноўны таварныя групы па гандлі. І нам дастаткова. А тут яшчэ і Эміраты, і ў Афрыцы ідуць добрыя тэндэнцыі. Нават на перспектыву ёсць над чым працаваць», — сказаў ён. Прэзідэнт падкрэсліў, што нельга адмаўляцца ад таго, што лобна Еўропа. Па яго словах, некаторыя еўрапейскія краіны катэгорычна не прымаюць дзеянні палкаў на граніцы з Беларуссю. Менш за ўсё ад гэтага пакуте беларускі бок. А цярыць краіны Усходу, Кітай, асабліва Казахстан, паколькі транзіт праз Беларусь цяпер самы атымальны і зручны. І Еўропе трэба з гэтым лічыцца.

Па словах Прэзідэнта, санкцыі — час магчымасцяў, асабліва для нашай краіны. Ён заклікае асвойваць новыя рынкі, пакуль яны свабодныя: «Па ўсёй краіне цягнем гэтыя выставы Акадэміі навук і іншыя, паказваем, якія мы влічкі, якія ў нас напрацоўкі і распрацоўкі. Так асвойваеце іх зараз, пакуль рынкі свабодныя».

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што з Кітаем працуюць пакуль ныважна. Па яго словах, рынак там велізарны, а мы губляем мільёны нават па звычайнай наменклатуры. «Такое недапушчальна, таму што Кітай для нас сёння — гэта кропка апоры ва ўсім влічкім Азіяцкім рэгіёне, — канстатаваў ён. — І там адбыліся вельмі сур'ёзныя зрухі. І я гэта бачу па сваім сябры Сі Цзіньпіне, што трэба вызначыцца. З Захадам ім рабіць няма чаго, свяршыцца яны не хочуць, кітайцы людзі асыражоныя, але яны (Захад, — «Зв.») іх ужо дасталі. Вызначыўся сур'ёзны пералом. І калі паспеем, калі спаць не будзем — нам Расіі і Кітая дастаткова. Астатняе — на вырасць».

Па словах беларускага лідара, гатоўнасць да супрацоўніцтва ў кітайцаў каласальная. Па выніках яго наядняняга візиту ў Пекін заключана амаль 40 кантрактаў на 3,5 мільярда долараў. «Цяпер не згубіце час з-за бюрократычных прапрацовак і ўзданенняў — чытай цяганні. Усе службовыя асобы аб гэтым папярэджаны», — заявіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы акцэнтаваў увагу, што неабходна не толькі нарасіць таварны паток, але і ўзяць тэхналогіі, стварыць у сябе перадавыя вытворчасці. «Трэба выйсці да максімуму і аднавіць актыўнасць кітайскіх бізнесменам у нашай тэрыторыі, павялічыць у некалькі разоў кітайскія інвестыцыі. Цікаваасць да Беларусі ў Паднябеннай вясніна», — упэўнены ён.

«Над кожнай пазіцыяй трэба працаваць максімальна аператыўна»

Асобна Прэзідэнт звярнуўся да Міністэрства замежных спраў: «**Бесперапынна дэвозьдзе да дзелавой супольнасці ў кожнай краіне знаходжанне дыпсімі пазіцыю, што Беларусь — адкрыты, сумленны і міралоўны партнёр. Сур'ёзныя бізнесмены, у адозненне ад шматлікіх заходніх палітыкаў, — разумныя і прагматычныя. Яны гатовы да ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва і нават зараз шукаюць магчымасці аднаўлення старых бізнес-сувязяў і стварэння новых.** Трэба неформальна падыходзіць да вырашэння пытанню ў дадзенай сітуацыі. Адзін ручаек, які вы асвоіце, выльеце ў влізную раку», — заўважыў ён.

Аляксандр Лукашэнка па раіў не абмяжоўвацца адкрыта варажымі нам ЗША і Еўропай, хая і гэтыя рынкі нельга пакідаць без увагі. Па яго словах, нашы гандлёвыя інтарэсы, нашы патэнцыялы неманавіта ў Афрыцы, Лацінскай Амерыцы, Азіі. Беларускі лідар падкрэсліў, што ўступленне ў Шанхайскую арганізацыю супрацоўніцтва, узмацненне ўзаемадзейня з краінамі АСЕАН ужо адчыніла Беларусі дзверы на найбольш перспектывныя рынкі.

«Ды і Еўразійскі эканамічны саюз павінен павялічваць сваё значэнне як адзін са значных цэнтраў рэгіянальнага ўзаемадзейня. Хоць размовы пра работу па ліквідацыі існуючых бар'ераў і абмежаванняў, калектыўнае разгаванне на заходняй санкцыі ўжо наблілі аскому, але актуальнасці не страчаюць. Над кожнай

пазіцыяй трэба працаваць. Прычым максімальна аператыўна», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

У 2022 годзе на рэкордным для Беларусі ўзроўні скапалася паступленне валютнай вытворчкі на чыстай аснове. Па словах кіраўніка дзяржавы, прырода гэтага відавочна — спрыяльная экспертна кан'юнктура і, што чакана, імпорт абсталевання і тэхналогій, які прыпыніўся. «Такі дэфіцыт і адкладзены попыт можа нам адгукнуцца ў найбліжэйшыя гады павышэннем ціску на валютны рынак. Таму мы проста абавязаны забяспечыць сябе тэхналогіямі», — канстатаваў ён.

«Прадпрыемствы павінны працаваць на імпартанезалежнасць краіны»

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сітуацыя, якая скапалася, дава магутны ўрок таго, як нівеліраваць санкцыйны ціск. «**Усе найлепшыя беларускія розумы — навукоўцы і канструктары — павінны працаваць ужо не проста на імпартанезалежнасць, а на імпартанезалежнасць краіны.** Акадэміі навук, Камітэт па навуцы і тэхналогіі, спецыялісты вытворчасці, у афлайн-рэжыме адпрацоўвайце кожную «белую пляму». Раскладайце запатрабаваны рэальнага сектара да апошняй гайкі, далучайце малы бізнес», — заклікаў ён. Па словах беларускага лідара, гэта рэальная нагода і стымул для ўзбуйнення і маштабавання невялікіх вытворчасцяў. Ён заклікае: усюды, дзе замена імпартнага рацыянальна, ствараць і ўкараняць сваё, беларускае. Але не метадам слягога капіравання, а з палепшанымі характарыстыкамі.

«**Залежнасць ад заходніх тэхналогій і камплектуемых трэба мінімізаваць на працягу двух-трох гадоў. Плюс неабходна максімальна паскорыць рэалізацыю імпартна-замясцальных праектаў з Расіяй.** Гэта вытворчасці, якія проста крытычна патрэбны абедзвум краінам. Асабліва мікраэлектроніка. Расія мае вострую патрэбу ў гэтай прадукцыі. Мне паведамаляюць, што на працягу апошніх месяцаў пастаўкі туды айчынай мікраэлектронікі выраслі ў некалькі разоў. Але спыняцца нельга. Нам неабходна заваяваць і ўтрымаць на будучыню расійскі рынак. А ў перспектыве асвоіць і новыя», — сказаў Прэзідэнт.

Нафтаперапрацоўка, калійная, тугнубная галіны пацярпелі ад санкцый значна больш, чым іншыя. Мэта аднаўляць аб'ёмы вытворчасці і шукаць альтэрнатыўныя рынкі для гэтай запатрабаванай у свеце прадукцыі застаецца актуальнай і на 2023 год. А ў цэлым па прамысловым сектары задачы такія: усе несанкцыйныя галіны павінны дадаць па 4-5 працэнтаў у вытворчасці і влічкі на максімальны ўзровень загрузкі магутнасцяў.

«Трэба выводзіць наш аграрны сектар на новы ўзровень»

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што тыя галіны, якія спрацавалі добра, таксама не спачываюць на лаўрах, а шукаюць магчымасці палепшыць вынік. Размова перш за ўсё аб нашай сельскай гаспадарцы. У мінулым годзе быў атрыман

сапраўды рэкордны ўраджай і рэкордная экспертна выручка. Але ў асноўным за кошт раслінаводства.

«У бягучым годзе падцягваем жывёлагадоўлю. Трэба выводзіць наш аграрны сектар на новы ўзровень. Умовы спрыяльныя: ураджайнасць добрая, забяспечанасць кармамі няхай і не да 100 працэнтаў, але павысілі. Хаця, як мне дакладваюць, у палове раёнаў краіны пакуль не ў стане спыніць скарачэнне пагадоў жывёлы. **Зварыце ўсе сілы ў кулак і наведзіце жалезную вытворчую дыспліну. Тут усё залежыць толькі ад дыспліны»,** — заявіў Аляксандр Лукашэнка. Ён раскаваў, што кожны год Камітэт дзяржаўнага кантролю піша і аб праблеме са стабілізацыйнымі фондамі: дрэнныя ўмовы захоўвання, нізкая якасць прадукцыі, выбаркі няма. «Вядома, не будзе попыту і вярбаркі, калі да сярэдзіны зімы усё заява і згніло. Пытанне да губернатараў. Хто дае ацэнку ўмовам, у якіх захоўваецца прадукцыя? — запытаў кіраўнік дзяржавы. — Але гэта толькі адзін бок медала. Як у гэты ланцужок убудаваны гандлёвыя сеткі? Мы напружваем аграрыяў, каб забяспечым насельніцтва якаснымі айчыннымі прадуктамі па прымальных цэнах, а ў гандлю нават няма абавязальнасці рэалізаваць тое, што вырашана на роднай зямлі. Губернатары, вазьміцеся за дадзенае пытанне з усёй сур'ёзнасцю», — даручыў ён.

Прэзідэнт зрабіў акцэнт на тым, што аграрны комплекс у цэлым неабходна выводзіць на новы ўзровень. Рэзервы ў нас ёсць. Трэба больш актыўна праводзіць мелярыяцыю і папоўняць уключаючы і сельгасбарот гэтыя землі, падтрымліваць іх у належным стане. «Як ніколі прыняты аб'ёмы мелярацыйных работ і прафансаваны. Увосень рэспубліканскі семінар правалі. Усё там расклалі па палічках — бяры і рабі. І не дай бог гэтыя ўгоддзі ў гаасцы зноў ператворачы ў балоты ці зарастучы. Старшыні выканкамаў адкажуць асабіста», — папярэдзіў ён.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што наперадзе — пасяўная кампанія. Ён падкрэсліў, што правесці яе трэба бездакорна, на самым высокім узроўні. Бо прадукты харчавання зараз — залата жыла. Па словах беларускага лідара, цэны шалёныя, такіх ніколі не было: «І, магчыма, не будзе. Таму ўжо сёння думайце, дзе будзем зрабавець прадукцыю, калі яе трэба будзе захоўваць да вясны наступнага года».

«Рэнтабельнасць і рост прыбытку — галоўныя крытэрыі»

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што неабходна зніжаць стратнасць у дзяржэкспарты. У сістэме Мінбудархітэктуры стратныя больш за 40 працэнтаў арганізацый, у «Беллепраме» — чвэрць, у «Беллеспаперам» — кожная пятая. Доля стратных камунальных арганізацый у Магілёўскай вобласці ў 2 разы вышэйшая, чым у астатніх рэгіёнах. Прэзідэнт назваў гэта недапушчальным.

«**Ёсць прыбытак — значыць, прадпрыемства працуе нармальна. Таму рэнтабельнасць і рост прыбытку павінны стаць галоўнымі**

НЕ ЁДАЛОСЯ НАС ЗЛАМАЦЬ»

Крытэрыямі для ацэнкі эфектыўнасці работы кіраўніка любога ўзроўню. Асабліва ўвагу трэба ўдзяляць дысцыпліне разлікаў. Я ўжо не раз падкрэсліваў: не будзе парадку з даўгамі — не будзе нармальна функцыянаваць эканоміка. А воз і цяпер там. Прычым самым вялікім праблемай — якраз у аграрнага сектара, якому дзяржава аказвае вялізную падтрымку», — адзначыў ён.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што хуткасы прыняцця эканамічных рашэнняў важная ў любой галіне эканомікі. Які паказваў маніторынг па рэгіёнах, падпрямствам жыццёва неабходна магчымаць самім прымаць рашэнні. Зарогаментаваны ўмовы, у якіх яны сёння працуюць, тэрмінаў уяўляе працэс. «А мы, калі жадаем развівацца і далей, павінны працаваць ва ўмовах эканамічнай мабільнасці. Таму максімальна спрашчаць усё працэдурна: ад закупак да выдачы сертыфікатаў гатовай прадукцыі», — заклікаў ён.

Аляксандр Лукашэнка даручыў Адміністрацыі Прэзідэнта прапрацаваць і да 1 мая ўнесці прапановы па разнапланаванні рэгіянаў і прадпрыемстваў. «Нахай губернатары (максімум — губернатары) прымаюць усё рашэнні, не трэба цягнуць іх наверх, на Прэзідэнта», — сказаў ён.

«Банкаўская сістэма не павіна быць дзяржавай у дзяржаве»

Згодна з вынікамі маніторынгу, падпрямстваў, асабліва ў рэгіёнах, крытыкуюць і работу банкаўскай сістэмы. Кіраўнік дзяржавы назваў дзве асноўныя прэтэнзіі. Першая — недастатковая дапамога банку ў пошуку маршрутаў плацяжоў (скардзяцца нават на культуравы кансультацыйную падтрымку). Другая — зацягнутыя тэрміны разгляду крэдытных заявак (пры гэтым часта банкі нават не турбуюць сябе інфармаваннем саіскальніка аб выніку). Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што банкаўская сістэма не павіна быць дзяржавай у дзяржаве.

Таму Нацыянальнаму банку была пастаўлена задача вельмі прастая і ясная: стварыць адзіны цэнтр сядзеінічання прадпрыемствам у праходжанні плацяжоў. «Рацыянальна ўважліва перагледзеце працэдурны фінансавання. Прадпрыемствы не могуць чакаць тыднямі і месяцамі, пакуль іх заяўку ўхваляць або не. Банкаўская сістэма павіна генерываваць аптымальныя па тэрмінах і кошце рэсурсы для задавальнення плацежаздольнага попыту на крэдыты», — заявіў Прэзідэнт.

«Нешта прапусцім зараз — потым будзе цяжка наганяць»

«Кожны наш крок сёння павінен быць вывераны і пралічаны. Усе павінны бачыць далягляд і дзейнічаць стратэгічна. Тады 2023 год стане яшчэ адным крокам нашага развіцця. Нешта прапусцім зараз — потым будзе цяжка наганяць», — падсумаваў Аляксандр Лукашэнка.

Таксама Прэзідэнт вярнуўся да яшчэ аднаго важнага пытання. «Я ўжо не першы год працую. У мяне ў гэтым плане нях і інтуіцыя звярнуцца. Спачатку крычалі: «Санкцыі, усё цяжка». А цяпер супаколіся:

усё добра. Не добра. Самае страшнае — супакоіцца. Нельга супакоіцца. Я вас працію — дайце эканоміку. Урад, губернатары, уся вертыкаль улады — дайце эканоміку. Усе астатнія пытанні мы вырашым», — сказаў Прэзідэнт. Ён заклікаў усіх мабільнавацца і працягваць тое, што рабілі ў пачатку мінулага года, калі нас аглушылі санкцыямі і мы пачалі выкараскавацца. «Не было шчасця — няшчасце дапамагло. Кожны павінен на сваім месцы круціцца ў гэтай сітуацыі. Ведаем, куды ісці. Калі нешта не атрымліваецца — дакладвайце. Справімся з гэтым становішчам», — заўважыў беларускі лідар. Ён таксама заклікаў прадстаўнікоў кожнай сферы працаваць крэатыўна, па-сучаснаму. І самае галоўнае — пазбягаць фармагаліям.

«Тэмпература па шпіталі нядрэнная»

Аб рабоце эканомікі ў 2022 годзе, выніках гэтай работы і бягучых праблемах з пункту гледжання лічбаў далажыла старшыня Нацыянальнага статыстычнага камітэта Іна Мядзведзева. Заслухаўшы даклад, Прэзідэнт заўважыў, што зніжэнне ВУП прыкладна на 4 працэнты — гэта шмат. «Калі б гэта быў 1-1,2 працэнта — і палітычна, і з усіх бакоў гэта было б больш-менш. Чатыры працэнты — гэта вельмі проста напраўна зразумелае тое, што я вам кажу: вы з Нацыянальным банкам спыніліся ў канцы трэцяга квартала — чацвёртым. Трэба гэта ўсё аднаўляць і пераўзыходзіць. Не забывайце, на гэта мы звернем сёлета асабліва ўвагу, у цэлым быццам недзе добра, а колькі падпрямстваў, колькі тысяч людзей працуюць няважна. «Тэмпература па шпіталі нядрэнная, а колькі там, у «склепе», людзей з нізкімі паказчыкамі мы маем у эканоміцы? Таму схавацца за агульня, сярэдня лічбы не атрымаецца», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што складкі пералопучаны вырабленай тэхнікі. Міністры і кіраўнікі прадпрыемстваў пераконваюць, што гэта «запас» і іншае. «Гэты запас — вымыванне абаротных сродкаў. Гэта змярзельва грошы на складзе. І потым, што значыць запас? Мы ж да ўзроўню мінулага года і мінулых гадоў лічым. І ў дынаміку гэта рост. Навошта гэты рост? Апраўданы быць не можа», — падкрэсліў ён. Па словах кіраўніка дзяржавы, апраўданні быць не можа і ў тым, што датычыцца адказнасці за падзеж жыццё. «Хлопцы, мужыкі, губернатары, гэта вам дорога абыводца. Ніхто вас угаворываць больш не будзе. Плячкі і наперадзе будзе міністр стаця. Ён у нас доктар, ветурач. Вы галавой адкажаце разам з губернатарамі», — заявіў ён.

Сваго аднаго вынікам 2022 года даў і старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Васіль Герасімаў. З дакладам выступіў і старшыня праўлення Нацыянальнага банка Павел Калаур. Аляксандр Лукашэнка зноў вярнуўся да тэмы кантролю цэн: «Не мы павінны камандаваць. Вось першы крок зрабілі, па галаве надавалі — зразумелі палітыку дзяржавы: справядлівыя цэны. А далей яны самі павінны па вашых правілах, якія вы

выпрацавалі, устанавіліваць цэны. Мы не адрогуюем ім цэны. Няма планавай эканомікі, як у Швецыі Саюзе». Па словах Прэзідэнта, неабходна даводзіць пэўную планку, знаходзіць аптымальны варыянт, каб, з аднаго боку, не звышаліся цэны, а з другога — не стварыць дэфіцыту тавараў.

«Урад працуе ў рэальных умовах»

Як адзначыў у сваім дакладзе Прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка, у рабоце рэальнага сектара эканомікі мабільнасці падыход 2022 года сябе апраўдаў. А вынікі студзеня 2023 года сведчаць аб тым, што ключавыя галіны эканомікі адтапталіся да існуючых умоў. «Мінпрам спрацаваў на ўзроўні 104,9 працэнта, «Беллегграм» — 105,5 працэнта, «Белнафта-хім» — 102,5 працэнта, «Белдзяржхарчпрам» — 124,9 працэнта. Паводле аператыўных даных, індэкс фізічнага аб'ёму прамывтворчасці за 2 месяцы павялічыўся яшчэ на 2,3 працэнта пункта і склаў 98,2 працэнта. У цэлым па студзені зніжэнне ВУП тэхнічна абумоўлена высокай базай студзеня 2022 года па асобных галінах. Такая ж тэндэнцыя будзе назірацца па выніках лютага. У сакавіку выйдзем на тэмпы, вышэйшыя за 100 працэнтаў», — прывёў лічбы прэм'ер.

Прэзідэнт звярнуў увагу ўрада, што трэба арыентавацца ў тым ліку і на высокую базу мінулых перыядаў, а не на тое, што страцілі ў 2022 годзе. «Нам трэба дабаўляць, а не дадаваць», — адзначыў ён.

Таксама кіраўнік урада далажыў, што ўсё мінулы год урад адпрацоўваў дурчэнне Прэзідэнта аб рэалізацыі ў бягучай пцігоддзі ў кожным раёне як мінімум аднаго інвестпраекта. Кожны раён мог самастойна распрацаваць і ўнесці праект для рэалізацыі на сваёй тэрыторыі. «Шчыра кажучы, работа гэта ішла цяжка. Ініцыятывы ад многіх раёнаў не дачакаліся. У сувязі з гэтым было прынята рашэнне дыржкіўчына даводзіць да іх праекты, якія, на наш погляд, маглі быць рэалізаваны на гэтых тэрыторыях. Напрыклад, у Пінскім раёне — асваенне радовішча базальтаў і туфаў, Буда-Кашалёўскім — вытворчасць упакоўкі для захоўвання малочнай прадукцыі. Акцыяб-гаскім — стварэнне экспертна арыентаваннага прадуктаў харчавання і гэтак далей. У выніку сфарміраваны пералік — 129 інвестпраектаў па прынцыпе «адзін раён — адзін праект». Яго агульні кошт 4,3 мільярда беларускіх рублёў, аб'ём інвестыцый на 2023 год — 1,2 мільярда беларускіх рублёў. Акрамя таго, заплававана рэалізацыя 51 імпартазамычальнага праекта», — расказаў Раман Галоўчанка.

Прэм'ер-міністр назваў ключавыя задачы для выканання ўстаноўленых параметраў эканамічнага развіцця. Ён падкрэсліў, што гэтыя задачы вынікаюць з задач, якія Прэзідэнт паставіў у Пасланні беларускаму народу 2022 года. Кіраўнік урада нагадаў іх. Першая — забеспячыць устойлівую работу прадпрыемстваў. Другая — зрабіць усё, каб просты чалавек не адчуў на сабе негатывных наступстваў знешняга ціску.

«Усоды павінен быць гаспадарскі падыход»

Прэзідэнт на сацыяльную сферу звярнуў асабліва ўвагу. «Вось, гавораць, ахова здароўя, школы мы тут пабудуем і гэтак далей. Ведаеце, у нас няма нейкай крытычнай сітуацыі ў ахове здароўя і ў адукацыі», — адзначыў ён. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што такіх сацыяльных аб'ектаў у краіне ўжо дастаткова пабудавана, і самае галоўнае зараз — завяршыць тыя, што пачатыя. І самае галоўнае — усоды навесці належны парадак.

Прэзідэнт таксама звярнуў увагу, што будаваць і развіваць школы ў населеных пунктах ніжэй аграгарадкаў не трэба. Больш мэтазгодна арганізаваць падвоз дзяцей з невялікіх навакольных вёсак ва ўстаноў адукацыі ў аграгарадкі, дзе ў поўнай меры будзе забяспечана ўся неабходная адукацыйная база.

Падсумоўваючы размову па сацыяльнай тэматыцы, Аляксандр Лукашэнка звярнуўся да Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталлі Качанавай і паставіў задачу сур'ёзна ацаніць стан спраў у гэтай сферы. «Вы ведаеце гэту сферу. Трэба нам гэту сацыялку і тое, што ў яе уваходзіць, сур'ёзна паглядзець, аб'ектыўна. Не сам урад ацаніць павінен, а стварыць групу людзей», — сказаў ён.

Працягваючы таму рэгіянальнага развіцця, беларускі лідар падкрэсліў, што зараз архіважная задача — гэта дарогі. Ён заўважыў, што дамоўленасці выкарыстоўваць больш цэменту для будаўніцтва і рамонтна дарог не ўсоды выконваюцца належным чынам. У развіцці рэгіянаў Прэзідэнт жорстка патрабуе прытрымлівацца гаспадарскага падыходу. Аляксандр Лукашэнка чарговы раз паўтарыў, што дзяржава будзе забяспячаць жылём сем'і ваенных і шматдзетных. «Па пляць, па трое, чацвёра дзяцей — давайце ім лабудуем жыллё. Яны ж галоўную праблему для нас вырашаюць. Таму так, трэба будаваць жыллё і не перабраць, каб людзі і свае грошы ўкладвалі. Абявэзкава трэба не перабраць тут», — сказаў ён. Пра становішчу ў сацыяльнай сферы далажыў і намеснік Прэм'ер-міністра Ігар Пятрышчына. Гаворка ішла пра ахову здароўя, адукацыю, сферы культуры і спорту.

«Трэба дзейнічаць!»

Падводзячы вынікі пасяджэння, Прэзідэнт заўважыў, што мінулы год з улікам складанасцівай прайшоў цяжка. «Мы ачухаліся. Галаву ў рукі ісці, разумеем, якім шляхам ісці, бачым, што трэба рабіць. Таму гэты год, я проста папярэджваю членаў урада, — за эканоміку. Нават не нагрукваю вас у плане беспекі, абароны, тое, што ўрад павінен рабіць. Але вы павінны эканоміку зрабіць, чаго б гэта нам ні каштавала. Кожны ў сваёй сферы, на сваім месцы. Вы гэта павінны разумець і з гэтага зыходзіць», — заклікаў ён. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўсе ведаюць, што трэба рабіць. Таму варта пачынаць дзейнічаць, шукаць кірункі працы і дзейнічаць, каб не было ніякай цяганіны. Патрэбны вынік.

Адбудзеца афіцыйны візіт Аляксандра Лукашэнка ў Іран

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 12—13 сакавіка зробіць афіцыйны візіт у Іран.

У Тэгеране кіраўнік беларускай дзяржавы правядзе перагаворы з Прэзідэнтам Ірана Эбрахімам Раісі. Раней, падчас сустрэчы на пляч саміту ШАС у Самаркандзе 16 верасня 2022 года, лідары дзвюх краін даручылі знешнепалітычным ведамствам інтэнсіфікаваць адносіны і правесці іх рэвізію.

Галоўнай тэмай перагавораў у Тэгеране стане развіццё ўзаемадзеяння па ўсім спектры двухбаковых адносін з акцэнтам на гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва. Сустрэча прэзідэнтаў пройдзе ў вузкім і пашыраным складах з удзелам членаў дэлегацыі. Бакі абмяркуюць рэалізацыю праектаў у сферах прамысловасці, сельскай гаспадаркі, транспарту і лагістыкі. Асобная ўвага будзе ўдзелена сітуацыі ў рэгіёне і ў свеце ў цэлым.

Па выніках перагавораў падпісаны шэраг міжнародных дакументаў па развіцці адносін у сферах узаемнай цікавасці.

У час афіцыйнага візіту ў Іран Аляксандр Лукашэнка таксама правядзе сустрэчы з першым віцэ-прэзідэнтам Махаммадам Мохберам, старшынёй Сходу ісламскага савета Махаммадам-Багерам Галібафам і вярхоўным лідарам Ірана Алі Хаменеі.

Адной з цэнтральных падзей візіту стане падпісанне комплекснай дарожнай карты ўсебаковага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Іранам.

Паводле БелТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Сі Цзіньпін перабраны старшынёй КНР

Дэлегаты Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў (УСНП) аднагалосна перабралі Сі Цзіньпіна старшыняй Кітайскай Народнай Рэспублікі на трэці тэрмін, паведаміла інфармагенцтва «Сінхуа». Выбары прайшлі шляхам тайнага галасавання, у якім узялі ўдзел 2952 дэпутаты. Сі Цзіньпін стаў першым у гісторыі Кітая старшынёй, якая абрала на трэці пяцігадовы тэрмін. Акрамя таго, палітыка перабрала на пасаду кіраўніка Цэнтральнага ваіскавага савета Кітая. Па заканадаўстве краіны менавіта гэты орган ажыццяўляе кіраўніцтва і арганізаваў камандаванне ўсімі ўзброенымі сіламі КНР. Сі Цзіньпін у 2012 годзе стаў генеральным сакратаром ЦК КПК, а ў 2013 і 2018 гадах — старшынёй КНР і старшынёй Цэнтральнага ваеннага савета КНР. На XIX і XX з'ездах КПК (у 2017 і 2022 гадах) Сі Цзіньпін быў перабраны генеральным сакратаром ЦК кампартыі.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і ад сябе асабіста павіншаваў Сі Цзіньпіна з аднагалосным выбарам на пасаду Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі і Старшыні Цэнтральнага ваеннага савета Кітайскай Народнай Рэспублікі. Аб гэтым паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара. «Сённяшняя гістарычная падзея з'яўляецца яшчэ адным яркім падвядзеннем абсалютнага даверу кітайскага народа і Ваішых каласальных заслуг ва ўсебаковым развіцці Кітая ў новую эпоху і павышэнні яго ролі на міжнароднай арэне. Глыбока пераконаны, што пад Вашым эфектыўным кіраўніцтвам у рэчышчы развіцця XX з'езда Камуністычнай партыі Кітая краіна дасягне «другой мэты гододдзя» — вялікага адраджэння кітайскай нацыі і лабудовы мадэрнізаваанай сацыялістычнай дзяржавы», — адзначаецца ў віншаванні.

Вялікабрытанія мае намер вярнуць ядзернай энергетыцы статус «зьялёнай» для прыцягнення інвестыцый

Улады Вялікабрытаніі плануюць ізноў прызнаць ядзерную энергетыку «зьялёнай» з мэтай прыцягнення інвестыцый у крытычна важны для бяспекі сектар. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на выданне Financial Times. Адзначаецца, што ў 2021 годзе Мінфін Вялікабрытаніі выключыў ядзерную энергетыку з «зьялёнай фінансаванай стратэгіі», якая прадугледжвае льготы для фінансавання экалагічна чыстых крыніц энергіі. Аднак пасля таго, як летас Еўракамісія вызначыла інвестыцыі ў ядзерныя праекты, а таксама ў некаторыя іншыя праекты, звязаныя з прыродным газам, як «зьялёныя», улады Злучанага Каралеўства вырашылі рушыць гэтым жа шляхам. Як адзначыла Financial Times, ядзерная энергетыка краіны адчувае моцнае недафінансаванне. Брытанскі ўрад і французская кампанія EDF, адказная за будаўніцтва АЭС Sizewell у графстве Сафалк, імкнуцца прыцягнуць \$20 млрд прыватных сродкаў для ўзвядзення гэтай атамнай электрастанцыі. Раней улады Вялікабрытаніі прадставілі дзяржаўную стратэгію дасягнення выгледнага нейтральнасці да 2050 года. Гэта стратэгія прадугледжвае будаўніцтва новых АЭС і марскіх ветраных электрастанцый, што дапаможа паскорыць пераход да «зьялёнай» энергетыкі.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне родным і блізкім дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання ЗЛОТНІКАВА Андрэя Анатолевіча ў сувязі з яго смерцю.

СМАЧНА І «НЯКАЙ ХІМІ!»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Дарэчы, не такі ўжо прыдарожны гандаль у нашы дні нецывілізаваны. Некалькі гадоў таму было прынята рашэнне аб арганізацыі міні-рынкаў каля вёсак, каб вяскоўцы маглі прадаваць лішкі са свайго саду-агарода. Такіх і было абсталавана ў дастатку (звыш як 250 толькі ў сталічнай вобласці, больш за 40 з іх — каля магістральных і рэспубліканскіх аўтадарог: відавочна, што чым больш ажыўлены рух па трасе, тым байчэйшы гандаль). Словам, стыхійны гандаль у нашы дні практычна перастаў быць стыхійным. Вядома, вясенню, падчас збору ўраджаю, імправізаваны «прылаўкі» з табурэткай і скрынь узнікаюць нават на невялікіх дарогах мясцовага значэння. І ўсё ж на сёння прыдарожны гандаль у асноўным перамясціўся на спецыяльна абсталаваныя гандлёвыя пляцоўкі — прылаўкі пад навесамі. І гэта, безумоўна, плюс не толькі для тых, хто прадае — яны абаронены ад ветру і ападкаў, але і для кіроўцаў. У мінулае гады Дзяржаўтінспекцыя пастаянна папярэджвала і тых, хто едзе па трасе, і тых, хто прадае сельгаспрадукцыю на яе абочыне, аб небяспецы прыдарожнага гандлю. Супрацоўнікі ДАІ казалі, што ў патоку машын кіроўцы памяншаюць хуткасць і перастроюцца на іншую паласу, адцягваюць увагу ад дарогі, імкнучыся разгледзець, што прадаюць. Спыніўшыся на супрацьлеглым баку трасы, перабягаюць дарогу ў неўстаноўленыя месцы. Прадаўцы часам усталёўваюць прылавак вельмі блізка да дарогі, каб з акна машыны лягчэй было разгледзець іх тавар. І ўсё гэта правакуе магчымасць ДТЗ. Менавіта таму навесы з прылаўкамі звычайна размешчаны ў дарожных «кішнях» — кіроўца з'яжджае з трасы, можа спакойна прыпаркавацца і рабіць пакупкі, не ствараючы аварыйную сітуацыю.

жаўтка — патрэбнай яго яркасці ў сучасных умовах можна дамагчыся на любой птушкафабрыцы пры дапамозе дабавак да камбікорму. Аказваецца, у вясковых «экаежках» шаркулупіна танчэйшая, чым у фабрычных. Яна не гладкая, а шурпатая, і яйкі ў дзясчатку — рознага памеру і колеру. Ну, а галоўнае адрозненне першых ад другіх — тое, што куры на «свабодным выгуле» спажываюць натуральную ежу (траву, насякомых, слімакоў) і атрымліваюць карысныя рэчывы, дзякуючы якім і яйка становіцца карысным, сказаў суразмоўца.

Зараз яйкі на міні-рынках у дофцыце. У натуральных умовах утрымання куры добра нясуцца толькі ў цёплым час. Узімку, каб яек было столькі ж, патрэбны спецыяльны корм... Але цяпер будзе станавіцца цяплей, і яек на продаж на міні-рынках, адпаведна, будзе ўсё больш. З мінулага года цэны на іх выраслі на пяцьдзясят капеек—рубель: у 2022-м дзясатка звычайна аддавалі па 4 рублі, распавялі мне.

Купляць яйкі «з рук», вядома, рашаецца не кожны — цалкам разумна для спажываўца бяцца салеманельдзю, ад якога ты застрахованы, купляючы яйкі ў краме. І ўсё ж, кажа мужчына, пакупнікоў заўсёды хапае. І пра яйкі яны пытаюцца пастаянна.

«ЗАКАТКІ Добра Купляюць»

Упарадкаванне прыдарожнага гандлю пацягнула за сабой і пэўны контроль тавару, выстаўленага на продаж. Так, яго «арганічнасць» і «аўтэнтычнасць» цяпер пакупніку гарантуе прадарожны міні-рынак у такіх гандлёвых пляцоўках не дапускаецца. Каб мець права гандляваць на прыдарожных міні-рынках, трэба атрымаць даведку ў сельскім выканаўчым камітэце аб тым, што вы — уласнік зямельнага ўчастка. Прадстаўнікі сельвыканкама фіксуюць, што на вашым участку вы вырабляеце тую сельгаспрадукцыю, лішкі якой і будзеце прадаваць. Напрыклад, што ў вас ёсць пчальнік, або вы трымаеце парсючок, або вырошчваеце буйкі... Так што на такіх міні-рынках вам не прапануюць тое, што раніцай купілі на аптовым рынку — толькі тое, што вырашана выніць рукамі. Іншымі словамі, тое, што ўжывае і сам прадавец, і яго сям'я.

Зразумела, купляючы «па дарозе», важна аддаваць сабе справядлівае, што прадукты харчавання, якія прадаюцца ўздоўж трас, не праходзяць жорсткага кантролю якасці і бяспекі. У групе рызык — малочныя прадукты, сала, мяса і каўбасы, яйкі і, вядома, хатнія закаткі. А яны на пачатку вясны — адзін з галоўных тавараў прыдарожнага гандлю. І пакуль медыкі катэгорычна не раіць набываць закаткі, якія прадаюць у месцах стыхійнага гандлю, у прадаўцоў — свая праўда. Урачы кажуць, што такія «прысмачкі» могуць надоўга пакласці ў бальнічную палату:

у анаэробных умовах цэлы шэраг патэгенных мікраарганізмаў здольны на любой птушкафабрыцы пры дапамозе дабавак да камбікорму. Прадаўцы на гэта адзначаюць: маўляў, вось жа мы, заўсёды тут, хаты нашы побач з міні-рынкам, знайсці нас лёгка, калі што не так. І раз гандлюем спакойна ўжо не першы год і нават маем «пастаянных кліентаў», значыць, закаткі нашы пакупнікі ядуць і нахвальваюць.

— Гатую і на продаж, і для сваёй сям'і аднолькава, — кажа пенсіянерка, якая прапануе закаткі на адным з прыдарожных міні-рынкаў пад Маладзечнам. — Мы нясе́м поўную адказнасць за сваю прадукцыю — можа, нават большую, чым прадаўцы на любым мі́нскім рынку або ў краме.

Ці можна зарабіць на закатках у нашы дні?

— Можна. Закаткі добра купляюць, — распавядае Наталля (яна гандлюе на прыдарожным рынку на трасе Р-28). — Было 115 слоікаў агуркоў, цяпер ужо два слоікі ўсяго засталася, астатнія за зіму прадала. У месца больш за 100-150 рублёў на закатках можна зарабіць. Калі ставіць увосен, як я, дзве тысячы слоікаў... Таматавы сок вельмі добра ідзе, марынаваны памідоры, агуркі.

Асартымент закатак — леча, салат, самых розных аджы і салянак, грыбных асарці — на прыдарожным рынку на выездзе з сяла Краснае сапраўды надзвычайны. У сярэднім за паўлітровы слоічак тут просіць 5—6 рублёў. Вельмі шмат варэння — з малін (лясных і садовых), вішань, чарнік, бруснік, клубніц, сліў...

— Учора заязджала жанчына, некалькі слоікаў слівавага варэння купіла, сёння ўзруў з запасам, — дзеліцца прадавец.

Самая «складаная» і дарагая закатка звычайна не перавышае па цене 7—8 рублёў. Трохлітровая банка вішнёвага кампоту, праўда, абдысца пакупніку ў дзясчатку.

— Можна было б і танней аддаць, але трохлітровы слоік каштуе 3 рублі, — кажа жанчына за прылаўкам. — Была б у вас банка наўзамен, аддала б кампоцік па сем рублёў. Нават па шэсць...

Дарагоўля тары ўплывае і на кошт кіслай капусты — прадаўцы саступілі б вядзерца за тры, але само вядзерца каштуе паўтара рубля, так што аддаюць па чатыры.

Капуста, дарэчы, у кожнага прадаўца — па ўласным фірмовым рэцэпце. І — са свайго агарода.

Паўлітровы слоічак марынаванага шчаўя — дзе тры, а дзе чатыры рублі. Столькі ж — палова літра марынаваных падзялёнак. Лісічкі будуць даражэйшымі — у сярэднім 5—6 рублёў за паўлітровы слоік.

У ВАС ТАВАР, У НАС КУПЕЦ

Што яшчэ ў асартыменце? З цікавага, напрыклад, — ператопленыя свіны тлушч. Той самы смалец, за які сёння выступаюць дыеталагі ў процівагу звычайнаму для гараджаніна смажанню на раслінных алеях (імі лепш салаты запраўляць). Успамінаю, як кіраўнік Гільдыі кухараў Беларусі распавядаў, што любіць гатаваць на смальцы (дык вось, аказваецца, як гэты смалец выглядае:

якія вырашылі наведваць свае «соткі» пасля зімы, і наогул усе, чый шлях ляжыць у бок Вілейкі і Нарачы або адтуль — у Мінск.

На такіх міні-рынках прадаўцы не абвешваюць і не аблічваюць, а пакупнікі не асцерагаюцца, што «добрае пакладуць толькі зверху» — наадварот, тут усё трымаецца на даверы. Гэта рынак у сваім першапачатковым выглядзе: у вас тавар, у нас купец. У прадаўцоў вагаў або бязмена часцяком і зусім няма, усё мераецца «на вока», вядзерцамі і слоікамі. Ды і цэны, пагадзіцеся, невясыкія, асабліва калі ўявіць, колькі працы ўкладзена, каб усё гэта вырасціць і прыгатаваць. Тым больш што таргавіца на такіх рынках, як на ўсходнім базары, не забараняецца і нават вітаецца. Таму што адна з галоўных функцый прыдарожнага гандлю — чалавечы зносіны, магчымасць з некім паразмаўляць.

— Мы ўсе людзі пахвалы, вы бачыце. Мне 68, ёй — 80, далей вунь — 65. Сумна ўвесь час сядзець перад тэлевізарам. А тут мы і пагаварыць можам, і на людзей паглядзець, — усміхаецца пенсіянерка за прылаўкам.

Справа ў тым (тлумачыць суразмоўніца), што, калі легчы і нічога не рабіць, так і застанецца толькі памерці. Не, трэба жыць, працаваць, і гэта — сакрэт даўгажывання, упэўнена яна. І да таго ж, «хіба ж такое ў краме купіш? Тут толькі натуральныя прадукты, ніякай хіміі!»

У размову ўступаюць ахвотна, «скінуць цану» лёгка згаджаюцца, а ўпадабанаму пакупніку яшчэ і дадаць што-небудзь з дадатак бясплатна, пакаштаваць. Не задаючыся пытаннем, ці вернецца ён яшчэ калі-небудзь да гэтых прылаўкаў.

Гандлююць цяпер на прыдарожных рынках, зразумела, і вясковым прадуктам нумар адзін — салам. «Белым» і з мяснымі праслойкамі. А таксама «пальцам пханай» каўбаскай — адным з брэндаў сапраўднай беларускай кухні. Па яе дарогу сюды прараклі ўжо многія мінчане, расказалі прадаўцы. Сала на мінскіх рынках сёлета б'е ўсе рэкорды — у студзені цана даходзіла аж да 32—33 рублёў за кілаграм. Наталля трымае парсючок сама. І цану можа выстаўляць любую. Сала прадае па 24 рублі за кіло, вэнджане — па 26 рублёў.

— А каўбаску ўсю разабралі. І паландвічку таксама ўжо ўсю сёння прадала. Ды вы спрабуеце, — і яна шчодро адразае лусту сапраўды вельмі смачнага сала.

Наталля распавядае, што, акрамя парсючкова, трымае бычок, бройлерных кураў, трусюў.

— Як жа вы ўсё пастываеце: і гаспадарка такая вялікая, і сад-агарод, і закаткі, і на рынку стаяць? Тым больш цяпер ужо мала хто ў вёсках гаспадарку трымае...

— Напэўна, прывыкла працаваць... Мне панашчавала: побач муж і сын, усё робім разам. Муж працаваў дальнабойчыкам. У адзін дзень усё абарвалася: стаў інвалідам першай групы. Кажы, што ж цяпер рабіць, гарэлку піць? І заняўся гаспадаркай. Я выйшла на пенсію: у красавіку будзе ўжо год, як не працую. Учыкаў у нас пакуль няма: дачка нядаўна выйшла замуж (яна жыве ў горадзе), сын яшчэ не жаніўся. Так што часу на ўсё хапае, і працоўных рук таксама. Летас пасадзілі 100 коўстоў буюкоў — сын вырашыў, што гэта цікава і перспектыўна. Так што са мной блізка людзі, гатовыя падтрымаць і дапамагчы. І сумавач на пенсіі няма калі.

Александра АНЦЭЛВІЧ,
фота аўтара.

Тэрыторыя натхнення...

Пра пермакультурны сад ды сімавоўную ферму

Летам я наведала цікавы семінар, дзе сабраліся новыя вяскоўцы з усёй Беларусі. Дык вось там у ліку ўдзельніц тэма сельскага прадпрыемства. Выступоўцы расказвалі пра свае паспяховае бізнесы, а таксама пра праекты, якія плануюць рэалізаваць у найбліжэйшыя гады. Была сям'я, якая ў сезон ладзіць у сваёй вёсцы летнікі для бацькоў з дзеткамі. Былі бізнесмен, які дзесяць гадоў таму кінуты працу ў Маскве, асвоіў прыцыпы пермакультурнага дызайну і пасадзіў экзатычныя лясады на Старадарожчыне. Ілья хоча дзяліцца сваім досведам з іншымі, плануе стварыць пермакультурны цэнтр.

Хтосьці з выступоўцаў налічыў ажно 150 відаў дзейнасці ў сельскай мясцовасці. І жонкі з іх можа стаць паўнаватарскім аграбізнесам. Сярод іх ёсць і абсалютна невідочныя заняткі для вёскі. У прыватнасці, гасцініца для свайго жыцця. Хоць, калі б тая з'явілася на хутары пад Мінскам, думаю, яна карысталася б папулярнасцю. У прыватнасці, падчас сезона адпачынку, калі людзі, перад тым як з'ехаць на мора, ламаюць гуляю, куды на гэты час падзець сваіх гадаванцаў.

Варыянтаў аграбізнесу сапраўды шмат. Галоўнае, як мне падаецца, сярод гэтага мноства знайсці штосьці сваё — тое, да чаго будзе ляжаць душа. Можна выдзеліць тры асноўныя кірункі бізнесу ў вёсцы: фермерства, аграэкатурызм і рамесніцтва. У кожнай з гэтых сфер вялікая канкурэнцыя. Бо цяпер здарова ежа, вырабы ручной працы ды разнастайны адпачынак на прыродзе ў трэндзе. Менавіта таму вельмі важна прыдумець нейкую сваю «разыначку» і тым самым паславіць сваю вёску, зрабіць яе прывабнай. Асабіста мне вельмі спадабалася тое, што робіць сям'я мастакоў Ткачовых з Германюшчыны. Марыя і Сяргей не проста адраджаюць традыцыі нацыянальнага сяраробства, але ладзяць для турыстаў пазнавальныя догустайцы сваёй сыроў. Да іх таксама можна прыехаць павачыцца плесці з лазы, кавальскаму майстэрству, ганчарству. Дарэчы, майстар-класы, мне здаецца, — вельмі перспектыўная тэма для рамеснікаў. Напрыклад, робіце вы гарбаты са скрыпіню. Чаму б у сезон цвіцення кветкі не запрашаць турыстаў, даць ім магчымасць паглыбіцца ў працэс.

Не трэба баяцца самых смелых ідэй. Напрыклад, маладая сям'я арганізавала ў Карэліцкім раёне першую ў Беларусі ферму па гадоўлі вінаградных сімакоў. Туды можна прыехаць пакаштаваць далікатэсную страву з іх. Ці на поўначы Беларусі побач з Асвейскім заказнікам ёсць вясковае кавярня Traveling Elk. Муж і жонка ў сваёй вёсцы злюбрыцца вараць класную каву. І, што вы думаеце, у сезон там ад турыстаў няма адбою. І нічога дзіўнага, бо, як пісаў Уладзімір Караткевіч «рабі нечаканае... — і тады пераможаш». Жывучы на вёсцы, варта падумаць над сумяшчэннем некалькіх відаў бізнесу. Бо ёсць сезоннасць, ды і год на год не прыходзіцца — тая ж бульба можа не ўраджаць...

Пра «барабан шчасця» ды рыначак «Усё сваё»

Вёска, на мой погляд, — ідэальнае месца для рамесніка. Асабліва калі чалавек робіць рэчы з дрэва, металу і яму ніяк не абыйсца без майстэрні. Бо ў горадзе арандаваць

асобнае памяшканне — дарагое за давальненне. Акрамя таго, у вёсцы можна ўзяць у арэнду зямлю і заклаці там пітомнік, дзе вырошчываць, напрыклад, дэкаратыўныя расліны. Неяк я набывала саджанцы ў фермера пад Дзержынскам. Дык ён пачаставаў нас сушанымі грушамі. Такой смакаты я не каштавала да гэтага. Я яму пралапавала разам з саджанцамі прадаваць і «натуральныя цукеркі» — дакладна карыстаўся б попытам.

Днямі ўбачыла ў сацсетках яшчэ адну цікавую ідэю вясковага бізнесу. Перад жаночым святкам Ірына, у якой мае знаёмыя замаўляюць пернікі, зрабіла пост-прапанову. Маўляў, дарагія падпісчыцы, рабіце, што любіце, а пра ежу паклапачуся я. Па папярэдняй замове прыгатуе для вас замарожаныя паўфабрыкаты: катлеты, пельмені, блінычкі, галубцы, тефтэлі, адбіўняныя...

Не толькі рабіць смачныя сыры, але і ладзіць пазнавальныя догустайцы.

Не жонкі, хто робіць якасную прадукцыю, можа яе рэалізаваць. Вось у нашай вёсцы дзве жанчыны трымаюць коз. Але ў адной атрымліваецца прадаць малако і тварожок. А ў другой — не вельмі. І тут справа не ў якасці тавару і кошце, а ва ўменні наладжваць і падтрымліваць камунікацыю. Таму, лічу, будучыня за кааператывамі, якія аб'ядноўвалі б розных беларускіх фермераў і дапамагалі б ім выходзіць на вялікі рынак. Нешта падобнае стварылі Ксенія Вяцкая з м. Яны прыдумалі фермерскі рыначак «Усё сваё», куды па суботах у Мінск з'язджаюцца фермеры з Беларусі. Акрамя таго, збіраюць унікальныя скрыначкі з фермерскай прадукцыі і дастаўляюць іх па чацвяргях пакупнікам на дом.

Здарава, калі ў акрузе жыве шмат прадпрыемальных людзей. Можна калеравацца — і тады ад турыстаў дакладна не будзе адбою. У якасці прыкладу магу прывесці Валожынскі раён. Там на цудоўных узгорках шмат хат выкулілі гараджане. Пераважная большасць з іх — творчыя людзі. Хтосьці трымае коз ды пасеку, хтосьці шые гамакі, хтосьці стварыў музей выцінанкі, хтосьці вырабляе гуслі ды ладзіць музычныя фестывалі, майстар-класы...

Вясковы турызм — цудоўная сфера для крэатыву і самарэалізацыі. Напрыклад, у майго мужа-рамесніка (ён, жывучы ў вёсцы, зрабляе грошы тым, што робіць музычныя інструменты) зусім нядаўна набыў глюкафон («барабан шчасця») гаспадар Доміка лясніка з вёскі Паланкі Бабруйскага раёна. Дык вось яны з жонкай — аматары лазні — прапаноўваюць сваім гасцям унікальны аўтарскія праграмы парэжня. Адна з іх — з выкарыстаннем глюкафона.

Пра бабуліну хату ды натуральныя цукеркі

Насамрэч усё арыгінальнае ляжыць на паверхні. Зусім неабавязкова страчываць шмат грошай і ўздзіць з нуля сучасную сядзібу для турыстаў. У любой вёсцы

жапае закінутых хат. Можна купіць і адрэстаўраваць іх, захаваўшы самабытную атмасферу. Каб там былі сапраўднае беларускае печка, вышытыя ручнікі, тканяныя дыванкі... І здаваць гараджанам, якія настальгіруюць па дзяцінстве, што праводзілі ў бабулі ў вёсцы. Дарэчы, за адным такім праектам я назіраў ўжо даўно. Мінчане выкулілі тры хаты ў вёсцы. У адной жывуць самі, дзве здаюць гасцям з горада. І — што вы думаеце: усе выхадныя там распісаныя наперад. А новыя вяскоўцы падключылі да свайго аграбізнесу і вяскоўцы жыхароў. Напрыклад, бліны і манчана дзеда Косці не пакідаюць аб'яжывамі ніводнага наведніка. Дык вось дзядуля прапаноўвае гаспадарам і ўжо пабудоваў домік для кураў, індэзюк, гусей, каб гарадскія госці маглі паказаць птушчу дзецям ды ўзяць яйкі для сьняданку.

Вызначацца са спецыялізацыяй аграбизнесу можа дапамагчы ваша хобі. Калі вы мастак, чаму б не праводзіць для турыстаў тэматычныя пленэры пад адкрытым небам. У прыватнасці, у лясак заказніка «Чырвоны Бор» месціцца сядзіба «Займка лешага», дзе жыве сям'я біёлагаў. Дзмітрый і Наталія прапаноўваюць унікальныя туры — убачыць глухара ці арлана-белахвоста ў жывой прыродзе. У іх на ўчастку ёсць станцыя кальцавання птушак. Такі навуковы турызм будзе цікавы і дарослым, і дзецям.

Асабіста мне падаецца, што будучыня вёскі — менавіта за сямейным бізнесам. І практычна ўсе прыклады, якія я прывяла, сведчаць аб гэтым. А яшчэ вельмі важна даражыць кожным кліентам, каб ён хацеў яшчэ вярнуцца. Вось мы ўжо каторы год шукаем у акрузе людзей, у якіх можна было б набыць «малочку». Але ўжо некалькі разоў, знайшоўшы, расчароўваемся. Напрыклад, набылі тры літры малака ў адной гаспадыні. Дома аглядзеўся, што вяршоў там з гулькіны не. Раз, другі — тое ж самае. Вядома, на трэці раз я па малако да той гаспадыні не пайшла. Магчыма, яна здымае ўсе вяршыні на сыр. Але з такім падыходам і сыр той ужо не хочацца браць. Нейкі час я набыла малако ў фермера з іншай вёскі, ездзіла сама туды за пляцкі кіламетраў. Там з вяршкамі было ўсё ў парадку, і кліновы сыр ён робіць вельмі смачны, але... Пасля таго як бізнесмен некалькі разоў абяцаў абыраць тэлефонаваць і не выканваў абяцання, таксама прыйшлося адмовіцца ад яго «малочка»...

Падчас дэкрэтнага водпуску я актыўна пякла жывы хлеб на 130-гадовай заквасцы, варыла яблычны сыр з антонаўкі і частавала сваіх суседзяў. Яны казалі, што мне трэба рабіць гэту смакату на продаж. Маўляў, побач дачы, ды і ў вёску шмат гараджан прыязджае на лета — купляць б з задавальненнем. Таму, хто ведае, можа, і я калісьці ствару свой маленькі аграбізнес. Бо вёска, яні круці, сапраўды натхняе.

Пытанне-адказ

МАРА АБ СВАІМ УЧАСТКУ

У рэдакцыю звярнулася Зоя Н. з Уздзеншчыны. Жанчына аформіла на сваёй малой радзіме ўчастак ворнай зямлі, які ўсё жыццё апрацоўвалі яе бацькі, у пажыццёвае спадчынае валоданне для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі. Вырошчвае там гародніну, клубніцы, пасадзіла плодывыя дрэўцы... «Ці змогуць мае дзеці, калі раптам захочуць, з часам пабудоваць на тым участку сабе дом?»

— У апошнія гады да нас нярэдка звярталіся вяскоўцы з просьбай адвесці частку ўчастка, выдзеленага для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі, пад будаўніцтва дома, — адзначыла **начальнік аддзела землеўпарадкавання Уздзенскага райвыканкама Алена ГРЭЧКА**. — Але мы ўсім адмаўлялі. Бо раней нельга было мяняць мэтавае прызначэнне зямельных участкаў, прадстаўленых для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі. З уступленнем у сілу з 1 студзеня 2023 года новай рэдакцыі Кодэкса аб зямлі такая магчымасць з'явілася. Цяпер можна мяняць мэтавае прызначэнне ўчастка і выкарыстаць, напрыклад, ворную зямлю для будаўніцтва і абслугоўвання жыллага дома. Але для гэтага трэба выканаць шэраг вызначаных умоў. Асноўная з іх — гэта, вядома, заключэнне архітэктара. Важна, каб не парушаліся будаўнічыя нормы, каб быў пад'езд да ўчастка. Для змянення мэтавага прызначэння зямельнага ўчастка трэба звярнуцца з заявай у мясцовы выканаўчы камітэт. Кожная сітуацыя будзе разглядацца асобна.

Больш за тое, зямельныя ўчасткі, якія знаходзяцца ў чалавека на праве пажыццёвага спадчынага валодання альбо ў карыстанні, цяпер можна выкупіць у прыватную ўласнасць на льготных умовах. У прыватнасці, на сёння паніжальны вартасны каэфіцыент складае 0,8 за зямельны ўчастак на тэрыторыі Мінска і абласных цэнтраў, 0,5 — у іншых населеных пунктах і тэрыторыях, у тым ліку ва Уздзенскім раёне. Льготны каэфіцыент дзейнічае да 1 верасня 2027 года. Атрымліваецца, у людзей ёсць пляц гадоў, каб купіць частак, што называецца, за паўцаны.

Акрамя таго, пры жадаванні чалавек можа пашырыць свой асноўны ўчастак (дзе стаіць яго дом) за кошт дадатковага, які мяжуе з асноўным. Бо з гэтага года памяншаліся памеры зямельных участкаў. У прыватнасці, калі раней для будаўніцтва дома ў сельскай мясцовасці можна было атрымаць зямельны ўчастак плошчай не больш за 25 сотак, то цяпер ліміт — 1 гектар.

КАЛІ СУСЕДЗІ — БАЦЬКІ

«Жыву ў вёсцы. Мая хатка месціцца на ўчастку ў 25 сотак. Ці можна, каб мой сын пабудоваў побач з маім жыллом свой сучасны дом?» — цікавіцца Таццяна Віктараўна Маркава. — **Тадзі я змагла б змаваць у родных сценах, пад наглядом дзяцей, якія жылі б па суседстве...**

— З такім пытаннем таксама раней было шмат звяротаў, — кажа Алена Грэчка. — Асабліва з тых сельскіх Саветаў, што месціцца бліжэй да Мінска. Але мы тлумачылі, што на ўчастку, выдзеленым для будаўніцтва і абслугоўвання жыллага дома, павінен быць адзін дом. З гэтага ж года з'явілася магчымасць раздзяліць зямельны ўчастак, які, напрыклад, належыць бацькам (пры іх пісьмовай згодзе), каб пабудоваць па суседстве яшчэ адзін дом для дзяцей ці ўнукаў. Гэта дазволіць многім людзям вырашыць свае жылльвыя пытанні, паколькі часта ў сям'і ёсць неабходнасць будаўніцтва другога жыллага дома, а прадставіць такі ўчастак на тэрыторыі дадзенага населенага пункта няма магчымасці. Пры гэтым раздзяленне не павінна супярэчыць будаўнічым рэгламентам, санітарным і іншым нормам. У прыватнасці, частак павінен быць забяспечаны неабходнай інжынернай інфраструктурай, праходам ці пад'ездам да яго. Іншымі словамі, зноў-такі патрэбна заключэнне архітэктара. Акрамя таго, частак неабходна набыць у прыватную ўласнасць. Для таго каб пабудоваць на ім другі дом, трэба звярнуцца з заявай у мясцовы выканкам.

КАЛІ «ВЫЛЕЗ» ЗА ГРАНІЦЫ

Калі вы па нейкай прычыне ўзвалі лазню на зямлі, якая вам не належыць, альбо, будучы дом (гараж, хлеў і г. д.), крыху «вылезлі» за граніцы свайго зямельнага ўчастка, не пераймаецеся. Цяпер ёсць магчымасць узаконіць некааторыя самаволькі (зямлю, самавольна занятаю да 1 верасня 2022 года, калі не парушаюцца патрабаванні будаўнічых, прыродаахоўных і санітарна-эпідэміялагічных рэгламентаў). Каб легалізаваць парушэнне, трэба будзе ўнесці плату ў мясцовы бюджэт у памеры кадастравага кошту зямельнага ўчастка альбо яго часткі. Так званая зямельная амністыя не бестэрміновая. Гэтым правам можна карыстацца на працягу трох гадоў, то-бок звярнуцца з заявай ў выканкам дазваляецца да 1 верасня 2025 года.

ГАРАДСКАЯ ПРАПІСКА НЕ ПЕРАШКОДА

«Я — карэнны гараджанін. Нарадзіўся і жыву ў Мінску. Апошнія гады трымаў кавярню ў сталіцы, але падчас эпідэміі ковіду прыйшлося яе закрыць і вярнуцца працаваць у офіс. Не так даўно з'явілася думка занаціа вырошчваннем булькоў. Прыгледзеў свабодны ўчастак за 50 кіламетраў ад сталіцы. Скажыце, наколькі рэальна мне атрымаць яго ў арэнду? Чуў, што для гэтага цяпер неабавязкова будоваць дом у вёсцы і мяняць месца прапіскі».

— Сапраўды, раней, каб атрымаць частак для вядзення ўласнай падсобнай гаспадаркі, трэба было быць абавязкова зарэгістраваным на тэрыторыі канкрэтнага сельскага Савета. Цяпер гэта патрабаванне знята, у абноўленам Кодэксе аб зямлі абмежавання, звязанага з прапіскай, няма. Калі, напрыклад, жыхар Мінска хоча вырошчываць бульбу ці буйкі ва Уздзенскім ці нейкім іншым раёне, калі ласка, няхай бярэ зямлю (дазваляецца да 4 гектараў). Вядома, пры ўмове што яна ёсць у наяўнасці і чалавек будзе добрасумленна даглядаць яе.

Матэрыялы паласы падрыхтавала **Надзея ДРЫНДРОЖЫК**.

(Заканчэнне.

Пачаць на 1-й стар.)

ГАРОДНІНА — НА КІРМАШАХ, ЯЙКІ — БЕЗ «ФОРС-МАЖОРУ»

Што паказаў кантроль за спажывецкім рынкам Гродзеншчыны

Прыярытэтам праграмы дзейнасці ўрада да 2025 года з'яўляецца забяспечэнне цэнавай і фінансавай стабільнасці. Для людзей важна, каб у гандлёвых аб'ектах прысутнічалі даступныя і якасныя тавары. У цэлым сітуацыя на спажывецкім рынку рэгіёна стабільная, аднак ёсць і негатывыя тэндэнцыі. Напрыклад, зніжэнне рознічнага таварабароту. Праблемы асартыменту тавараў, іх кошту, санітарнага стану аб'ектаў прааналізаваны на калегіі Камітэта дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці.

ЗА РОСТ ЦЭН — АДКАЗНАСЦЬ

У КДК звярнулі ўвагу на цэнавы фактар. У першую чаргу з пазіцыі нядаўна прынятай Дырэктывы № 10 аб недапушчальнасці росту цэн. Тым не менш выпадкі парушэння заканадаўства ўстаноўлены і пасля прыняцця гэтага нарматыўнага акта.

Як паведаміла начальнік упраўлення кантролю за работай галін гаспадарання КДК Гродзенскай вобласці Наталія ЖУР, за мінулы год рознічны таварабарот па вобласці склаў 6,7 млрд рублёў, тэмп росту — 98,2%. Меры па стабілізацыі цэн дазволілі знізіць узровень інфляцыі. Разам з тым у Гродзенскай вобласці індэкс спажывецкіх цэн на харчовыя тавары і паслугі быў вышэйшы за рэспубліканскі паказчык. На шэраг тавараў рост цэн у некалькі разоў перавысіў гадавы паказчык у 6%, які ўстаноўлены ўказам.

Напрыклад, у снежні мінулага года больш чым на 50% вырасла цана на цукар у параўнанні са снежнем 2021 года. Адзначалася рост цэн на цытрусавыя, бананы, маянэз, рыс, чай і іншыя прадукты. Сярод прамысловых тавараў падаралі касметыка, мыльныя сродкі, мыла. Падчас маніторынгу ўстаноўлены шматлікія факты парушэння цэнаўтварэння суб'ектамі гандлю, у асноўным ІП, хто рэалізаввае свае тавары на рынках. Была, што надбайкі перавышаюць 300%, зазначыла прадстаўнік КДК.

У рамках Дырэктывы № 10 праведзены маніторынг 7 тысяч аб'ектаў гандлю і паслуг. Парушэнні цэнаўтварэння былі выяўлены ў 67 аб'ектах, пераважна ў Гродне. Па ўсіх фактах дадзена прававая ацэнка. Узбуджана 7 крымінальных спраў. Акрамя гэтага, па ўстаноўленых у ходзе праверак парушэннях больш за 20 чалавек прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

ЧАМУ «КУЛЬГАЕ» АСАРТЫМЕНТ

Большасць парушэнняў датычыцца менавіта асартыменту тавараў. Наталія

Жур задала ляташня перабоі з пастайкай цукру, мукі, грэчкі. У мінулым годзе з 248 правераных аб'ектаў у 97 выяўлены факты няпоўнага асартыменту тавараў. Гэта амаль 40% ад усіх, дзе праводзіўся маніторынг. Таксама інспектары КДК выявілі адсутнасць у некаторых аб'ектах гандлю мяса птушкі, рыбы, пельменяў, мясных кансерваў, гародніны, сакоў для дзяцей. Такая карціна часцей назіраецца ў высюльных крамах.

Напрыклад, у адным з гандлёвых аб'ектаў Шчучынскага раёна адсутнічала 14 найменняў тавараў, якія прадуцтваюцца ў асартыменце, у краме горада Слоніма — п'яць відаў тавараў. Не знайшлі інспектары ў шэрагу гандлёвых пунктаў беларускай цыбулі, а некаторыя віды гародніны былі не належнай якасці ці наогул адсутнічалі. Гэта сведчыць аб несвоечасовай выбарцы прадукцыі стабілізацыйных фондаў гандлёвых сеткамі і незалежных дагавораў з айчыннымі вытворцамі. У асобных гандлёвых аб'ектах у лютым назіралася адсутнасць яек. Не прымаюцца адпаведныя меры па нарочыванні долі айчынных тавараў у гандлёвай сетцы.

— Парушэнні ёсць, і на іх трэба рэагаваць. У першую чаргу варта прыняць да ўвагі Дырэктыву № 10 аб недапушчальнасці росту цэн, — звярнуў увагу намеснік старшын КДК Гродзенскай вобласці Аляксандр САДАЎНІЧЫ. — Сітуацыю на спажывецкім рынку вобласці можна лічыць стабільнай, аднак мы бачым, наколькі гэта грань тонкая. Ёсць парушэнні па цэнаўтварэнні, хоць яны і не носяць сістэмнага характару, а супрацоўца, як правіла, у індывідуальных прадпрыемствах. Значна больш праблем датычыць насычэння спажывецкага рынку таварамі, асартыменту выконваецца не ўсюды. Звязана гэта, у тым ліку, і са знешнепалітычнай абстаноўкай. У гэтым выпадку трэба мець запасы варыянт, трымаць сітуацыю на кантролі, своечасова выяўляць рызыкі і пагрозы рынку. Бо пастайка — не толькі пытанне эканамічнага стану прадпрыемства, але гэта ўплывае на сітуацыю на спажывецкім рынку рэгіёна.

СТАЙКА НА НОВЫХ ГУЛЬЦОЎ

Гаворка ідзе аб пастайкачых яек. Перабоі з гэтым відам прадукцыі гродзенцы адчулі ў сярэдзіне лютага. Як патлумачылі генеральны дырэктар ААТ «Бакалея Гродна» Віталь БІЧ, такая сітуацыя склалася ў сувязі з закравіцём на мадэрнізацыю Першай мінскай птушкафабрыкі. Менавіта адсюль паступаў значны аб'ём прадукцыі ў рэгіён. Прадукцыі мясцовых птушкафабрык, у тым ліку пад брэндам буінога прадпрыемства «АВС», недастаткова, каб забяспечыць патрэбы вобласці. Гандлёвым сеткам прышлося аператыўна перабудоўвацца. Напрыклад, зараз пастайка ідзе з Віцебскай і Гомельскай абласцей. Становічым фактарам, па словах кіраўніка «Бакалея Гродна», можна назваць своечасовае спыненне экспарту гэтай прадукцыі, што значна выраўнавала ўнутраны рынак.

Дадатковыя магчымасці ў пастайку яек з'явіліся ў новых гульцоў рынку. Актыўна заваявалі невялікія птушкафабрыкі, якія нават гатовы павялічыць сваю вытворчасць. Менавіта ў гэтым кірунку будуць выбудоўваць работу і буйныя прадпрыемствы. Праўда, ёсць тут і дадатковыя затраты, такія, напрыклад, як закупка кармоў, пошук новых плошчаў і іншыя акалічаны.

Што датычыць садавіны і гародніны, недахоп якой звярнулі ўвагу кантралёры, тут робіцца пэўныя захады для таго, каб выправіць сітуацыю. На гродзенскі рынак являцца пастайкай такія буйныя сельгаспрадпрыемствы, як «Свіслач», «Гродна Азёры», імя Крамка. Значны аб'ём забяспечваецца фермерскімі гаспадаркамі «Гарызонт» і «Шарыч В. І.». Усе яны маюць сучасныя сховішчы і пастайкаюць прадукцыю на экспарт. Зараз гаспадаркі арыентаваны на айчыннага пакупніка.

Трэба сказаць, што значнай падтрымкай у набывці сельгаспрадукцыі сталі восеньскія кірмашы. Як паведаміла першы намеснік гандлю і паслуг Гродзенскага аблвыканка Марыя СЯРГЕЕВА, сёлета адзначыўся рост продажу садавіны і гародніны ў параўнанні з папярэднім сезонам. Напрыклад, толькі бульбы на кірмашах рэалізавана 34% ад усяго аб'ёму, які закладзены ў стабілізацыйныя фонды. Менавіта на сельгаскірмашах робіцца значны запас насельніцтвам садавіны і гародніны.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ОАО «Мінскгрузавтотранс» извещает своих акционеров о проведении 31 марта 2023 года очередного (годового) общего собрания акционеров

Повестка дня

1. Об утверждении годового отчета, бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2022 год.
2. Об утверждении порядка распределения прибыли (покрытия убытков), остающейся в распоряжении Общества за 2022 год. О выплате дивидендов за 2022 год.
3. Об утверждении направлений использования прибыли, остающейся в распоряжении Общества на 2023 финансовый год. Периодичность выплаты дивидендов за 2023 год.
4. Об избрании членом наблюдательного совета, ревизионной, счетной (при необходимости) комиссии.
5. Об определении размера вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Собрание состоится по адресу:

г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2. (2-й этаж, к. 11).

Начало собрания в 14.00.

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2, комн. 11) в рабочие дни в период с 13 по 31 марта 2023 года с 08.30 до 13.30, а в день проведения собрания — в помещении, где оно проводится.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 13.00 до 13.45 в день и по месту проведения собрания — по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а для представителя акционера — также и по доверенности или на основании договора.

Список акционеров Общества, имеющих право на участие в собрании, составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 01 марта 2023 года.

Справки по тел.: (8-017) 222-98-24, 226-24-27.

Наблюдательный совет ОАО «Мінскгрузавтотранс».

УНП 100028545

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

по продаже имущества Белорусского республиканского союза потребительских обществ

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2023.4.002.00029 по продаже имущества на электронной торговой площадке ЕТРП.В.Т. по адресу: <https://etrvit.by>.

Продавец: Белорусский республиканский союз потребительских обществ, 220004, Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Победителей, д. 17, комн. 409, тел. +375 (17) 311 38 17.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ЕТРП.В.Т.: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcn74@mail.ru, <https://etrvit.by>.

Дата и время проведения электронных торгов: 12.04.2023 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ЕТРП.В.Т.).

Лот №1. 4593/9163 доли в праве на кап. строение с инв. № 500/С-31904, наименование — цех по производству контейнеров, назначение — здание неустановленного назначения, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 64/1. 4593/9163 доли в праве собственности на кап. строение составляют 4593 кв. м. Общая площадь кап. строения 9 163 кв. м. В состав лота входит следующее движимое имущество: оградительная перегородка 18200*2800 мм (инв. № 9000003), ледбика с каркасом 1500*1500 мм TOR KCD 1000 T21 (инв. № 9000004), вентиляционная установка В-2 (инв. № 9000002), ворота откатные 3400*3000 (инв. № 9000005), металлический забор 2000*1000 (инв. № 9000006), тепловентиляторы год. КЗВ-10674W2 с водяным калорифером (инв. № 9000007, 9000008, 9000009), тепловентиляторы год. КЗВ-4073.5W3 в комплекте с ПУ (инв. № 9000011, 9000012), вентиляционная установка В-1 (инв. № 80000035), кран-балка (инв. № 9000013), телефон 3.2 (инв. № 9000014), электротелефон r/n 2 — «Колдички» с кран-балкой (инв. № 9000015), жалюзи — роллеты 3085*3205 (инв. № 9000019), навес для участка производства стеклопакетов (инв. № 9000011), навес — склад для мебельного участка (инв. № 9000020), навес — склад для механического участка (инв. № 9000021), перегородка 11080*3500 мм (инв. № 9000033). Движимое имущество находится по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 64/1.

Обременения и ограничения: площади здания сданы в аренду. Договор аренды от 23.12.2020 № 547 сроком действия до 31.12.2023. В состав лота не входят трансформаторные подстанции, установленные внутри здания.

Нач. цена: 3 272 954,40 бел. руб. с учетом НДС 20%. Задаток: 327 295,44 бел. руб.

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» — «etrvit.by». Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу <https://etrvit.by>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений и прилагаемых документами по электронным торгам: до 16.00 11.04.2023. Задаток по электронным торгам перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № ВУ93МТВК30120001093300 066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТВКВУ22, УНП 390477566. Код операции: 40901. Получатель — ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Условия электронных торгов: Победитель торгов (pretendent на покупку) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимым для его проведения; расходы Продавца на проведение независимой оценки, оплатить услуги Оператора ЭТП согласно прейскуранту, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 15 (пятнадцати) раб. дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет электронных торгов в следующем порядке: если между продавцом и покупателем (победителем торгов либо претендентом на покупку) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, оплата за предмет электронных торгов должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. С подробной информацией о предмете торгов, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ЕТРП.В.Т. по электронному адресу: <https://etrvit.by> в разделе «Недвижимость». Имущество, бывшее в употреблении. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения торгов, отказаться от проведения торгов. Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по месту нахождения имущества по предварительному согласованию с Продавцом: Бельский Павел Игоревич, тел. +375297006645.

Могилевский филиал

РУП «Институт недвижимости и оценки»

информирует о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды имущества, находящегося в хозяйственном ведении РУП «Белпочта».

Аукцион состоится 11.04.2023 в 11.00 по адресу:

г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

(офис Могилевского филиала

РУП «Институт недвижимости и оценки»)

Лот № 1: право заключения договора аренды помещения площадью 40,1 (33,4; 1,3; 1,6; 3,8) кв. м, расположенного на 1-м этаже капитального строения с инв. № 700/С-14699, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 149. Размер ежемесячной арендной платы — 25,263 б.а.в. Срок заключения договора аренды — 5 лет. Начальная цена продажи: 169,42 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 2: право заключения договора аренды помещения площадью 3,2 кв. м, расположенного на 1-м этаже капитального строения с инв. № 700/С-14699, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 149. Размер ежемесячной арендной платы — 2,016 б.а.в. Срок заключения договора аренды — 5 лет. Начальная цена продажи: 13,52 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 3: право заключения договора аренды помещения площадью 10,5 кв. м, расположенного на 1-м этаже капитального

строения с инв. № 700/С-14699, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 149. Размер ежемесячной арендной платы — 6,615 б.а.в. Срок заключения договора аренды — 5 лет. Начальная цена продажи: 44,36 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 4: право заключения договора аренды помещения площадью 49,1 кв. м, расположенного на 1-м этаже капитального строения с инв. № 700/С-66111 — крытая стоянка, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 149. Размер ежемесячной арендной платы — 30,933 б.а.в. Срок заключения договора аренды — 5 лет. Начальная цена продажи: 207,45 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 5: право заключения договора аренды помещения площадью 77,0 кв. м, расположенного на 1-м этаже капитального строения с инв. № 700/С-66111 — крытая стоянка, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Челюскинцев, 149. Размер ежемесячной арендной платы — 48,51 б.а.в. Срок заключения договора аренды — 5 лет. Начальная цена продажи: 325,33 бел. руб. с учетом НДС.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь и на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Mogilev@ino.by.

Доп. информация можно получить по тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25, на сайте ino.by

Рынак працы

Запатрабаваныя прафесіі і незапатрабаваныя шукальнікі

Па даных Рэспубліканскай службы занятасці, па стане на 1 лютага на ўліку ў якасці беспрацоўных знаходзілася 5,8 тыс. чалавек. На гэты ж перыяд часу наймальнікі заяўлены звесткі аб наяўнасці 98,9 тыс. вакансій. Здавалася б, спрыяльная сітуацыя для тых, хто шукае працу. Але ці так гэта на самай справе?

Пачаўшы атрымліваць пэўную фінансавую дапамогу, чалавек атрымлівае і пэўныя абавязкі. Між тым адной з пераваг рэгістрацыі з'яўляецца магчымасць перанавучання па запатрабаванай на рынку працы спецыяльнасці.

Але далёка не ўсе рэгіструюцца ў якасці беспрацоўных, што не перашкаджае ім шукаць работу ў тым ліку праз дзяржаўную службу занятасці.

«Цяпер многія наймальнікі прымаюць на працу людзей па дагаворы на месяц-два. Ім вельмі зручна: ёсць заказы — узяў людзей, няма — выставіў. Такі работнік абыходзіцца танней, чым штатны. І вось да якой катэгорыі аднесці чалавека, які вымушаны перабіваць такія заробкі?» — здзіўляецца зняёмы мінчанін Іван. Ён і сам так паўгода працаваў, пакуль не знайшоў пастаянную работу.

ЧЫМ СТАРЭЙ, ТЫМ БОЛЬШ СКЛАДАНА

Эксперты паўтараюць у адзін голас, што з-за «дэмаграфічнай ямы» 90-х гадоў маладых саіскальнікаў будзе ўсё менш. Маўляў, трэба звярнуць увагу на тых, каму 45—50 гадоў. Па цяперашніх часах жанчынам гэтага ўзросту 13—8 гадоў да пенсіі, мужчынам — 18—13, але эксперты аднеслі іх да такой групы, з якой само жыццё прымушае працаваць.

«Дырэктар фірмы, у якой я працавала, вырашыў «амаладзіць» кадры. За паўгода, па меры заканчэння кантрактаў, ён развітаў з усім нашым аддзелам, — кажа 52-гадовая Ірына. — Я сыходзіла апошняй. Праз два месяцы ён патэлефанаваў мне і папрасіў «крыху пашэфстваваць над моладдзю». Адказала, што без праблем — па дагаворы падраду і з узнагародай у памеры майго ранейшага акладу. Ён вельмі абурны: ся маўляў, не так уяўляў сабе маё пакаленне. І гэта кажа чалавек, маладзейшы за мяне ўсяго на чатыры гады! Гэта значыць, ён яшчэ малады, а ўжо нейкае «старажытнае» пакаленне.

Склад беспрацоўных па ўзроўні адукацыі па стане на 31 снежня 2022 года:

- Агульная базавая адукацыя: 490 чал. — 10,65%
- Агульная сярэдняя адукацыя: 1130 чал. — 24,56%
- Прафесійна-тэхнічная адукацыя: 1618 чал. — 35,17%
- Сярэдняя спецыяльная адукацыя: 584 чал. — 12,69%
- Вышэйшая адукацыя: 772 чал. — 16,78%
- Пасляўніверсітэцкая адукацыя: 7 чал. — 0,15%

калектыў, большы даход, бездакорна выбудаваны ўсе працоўныя працэсы».

Даныя аб узросце зарэгістраваных беспрацоўных у нашай краіне па стане на 31 снежня 2022 года:

Узрост	Колькасць чал.	%
60+	318	6,91
55—59	661	14,37
50—54	694	15,08
45—49	604	13,13
40—44	596	12,95
35—39	526	11,43
30—34	427	9,28
25—29	280	6,09
20—24	339	7,37
18—19	87	1,89
16—17	69	1,50

РЭЙТЫНГ ПРАФЕСІЙ ПА ЎЗРОЎНІ ЗАПАТРАБАВАНАСЦІ

Камітэт па працы і занятасці Мінска склаў пералік найбольш і найменш запатрабаваных прафесій і асабліва рэкамендаваў прыгледзецца да іх моладзі.

Самыя дэфіцытныя рабочыя прафесіі: вадзіцель аўтамабіля, муляр, кантралёр-касір, маляр, мантажнік санітарна-тэхнічных сістэм, наладчыц станкоў і абсталявання, абліццёшчык-плітчнік, афіцыянт, кухар, прадавец, слесар механазборачных работ, слесар-рамонтнік, слесар-тэхнік, токар, фрэзероўшчык, тынкоўшчык, электрагэаазваршчык, электрамонтнік.

Сярэдні ўзровень запатрабаванасці на рынку працы ў барменаў, бетончыкаў, вадзіцеляў пагрузчыкаў, кандытараў, страхароў, ліфціраў, машыністаў кранаў, экскаватаршчыкаў, мантажнікаў будаўнічых канструкцый, апэратараў сувязі, апэратараў станкоў з праграмным кіраваннем, цырульнікаў, пекараў, цесляроў, слесараў-электрыкаў.

Менш за ўсё патрэбныя рабочыя наступных прафесій: бляхар, каваль, кузаўшчык, наборшчык, абутнік, друкар, кравец, садоўнік, шкляр, тэлефаніст, ткач, фатограф.

А якія перспектывы на рынку працы ў дыпламаваных спецыялістаў? **Добрыя магчымасці** ў банкаўскіх служачых, бібліятэкараў, бухгалтараў, выхавальнікаў, урачоў, інжынераў, інжынераў-праграмістаў, медыцынскіх сясцёр, менеджараў, педагогаў дадатковай адукацыі, перакладчыкаў, правазараў, рэнтгенлабарантаў, трэнераў, настаўнікаў, фармацэўтаў, фельчараў, эканамістаў, юрыс-консультаў.

Сярэдні ўзровень запатрабаванасці ў наступных спецыялістаў: страхавы агент, акушэрка, артыст, архітэктар, ветэрынарны ўрач, ды-жайнер, зубны тэхнік, інспектар па кадрах, інструктар па ЛФК, маркетолог, майстар вытворчага навучання, механік, педагог, сацыяльны педагог, педагог-псіхолаг, сакратар, сістэмны аналітык.

Складанасці з працаўладкаваннем прадказваюць спецыялісты агентам па турызме, аўдытарам, лагістыкам, рэдактарам, сацыёлагам, тэхнікам, улікоўшчыкам, фотакарэспандэнтам, мастакам, экалагам, экскурсаводам.

ЗАРПЛАТА СЯРЭДНЯЯ І РЭАЛЬНАЯ

Па даных Белстата, сярэдняя налічаная заробная плата ў краіне па стане на снежань 2022 года склала 1915,6 руб., аднак лепш арыентавацца па лістападаўскай — 1648,2 руб. Снежаньская зарплата заўсёды вышэйшая, таму што многія арганізацыі ў апошні месяц выплачваюць гадавыя прэміі і іншыя бонусы.

Узровень заробкаў, указаных у вакансіях рэспубліканскай службы занятасці, часцей за ўсё складае 800—900 рублёў. Тое, што самыя высокія заробкі плацяць выключна ў Мінску, — міф. А праўда ў тым, што чым вышэйшы заробак, тым больш патрабаванню да саіскальніка.

Прафесія	Колькасць вакансій	Узровень заробку
Прадавец	2047	554—1400
Вадзіцель	6808	554—5200
Медыцынскі	3744	700—1500
Эканаміст	403	550—2100
Інжынер	3920	560—2100
Маляр	648	600—2500
Менеджар	117	600—7580
Юрыст	40	560—1300
Настаўнік	369	580—1700
Інжынер-праграміст	88	700—9000

МЯНЯЕМ БЕЛЫ КАЎНЕРЫК НА ПРАЦОЎНЫ КАМБІНЕЗОН

Старэйшае пакаленне ўспамінае, што выбар прафесіі асацыяваўся з марай, пакліканнем. Зараз аб такіх высокіх матэрыях успамінаюць усё радзей. Больш разважаюць аб прозе жыцця: наколькі запатрабавана прафесія, як яна аплатаецца. Ёсць пра што задумацца: атрымаць за 1 год 10 месяцаў запатрабаваную прафесію фармацэўта ці пяць гадоў вучыцца на экалага з неакрэсленымі перспектывамі працаўладкавання.

Трэба быць гатовым да таго, што адной прафесіі на ўсё жыццё не хопіць. «Паўтара года таму я хадзіў на працу ў дыктоўны касцюме, сярэдні заробак быў 3500 рублёў, а часам і да 5000 даходзіў, — успамінае 29-гадовы Віталей. — Калі звальняўся, мой заробак быў 800 рублёў — санкцыі зрабілі сваю справу. За два месяцы зразумеў, што дыплом можна адткаваць ўбок і шукаць нешта сярод рабочых прафесій. Зацікавіла дрэвапрацоўка, знайшоў вакансію з навучаннем на вытворчасці. Працай задаволены, калектыву добры, у маёй змене амаль усе хлопцы з вышэйшай адукацыяй. Усе мы знялі беля каўнерыкі і надзелі працоўныя камбінезоны, у якіх зарабляем 2000—2300 рублёў. Але сярод маіх зняёмых знайшліся і тыя, каму не хочацца мець зносіны з рабацкамі, затое яны ньюць, як усё дрэнна, і сядзяць у офісах за 600—800 рублёў. А я думаю, што, пакуль малады і няма праблем са здароўем, можна працаваць на вытворчасці. Гэта вельмі карысны досвед».

Жыццё паскарэецца. Калі ў ранейшыя часы трэба было паўгода вучыцца нейкай нескладанай прафесіі, то зараз хапае тыднёвай стажыроўкі. Ва ўсім разе, пакуль чалавек малады, у яго шмат магчымасцяў на рынку працы.

Маргарыта ДРАЗДОВА.

ДАНЫЯ — ПЕРСАНАЛЬНЫЯ, ВЫ — УНІКАЛЬНЫЯ!

Серыя відэа- і аўдыяролікаў з такой ідэяй, створаная камандай Нацыянальнага цэнтра абароны персанальных даных (НЦАПД), пачала распаўсюджвацца ў краіне. У роліках, на афішах і плакатах расказваецца пра асноўныя моманты абароны асабістых звестак чалавека і іх беспечнага выкарыстання.

— Асабліва ўвага ў сацыяльнай рэкламе нададзена бяспецы асабістай інфармацыі ў інтэрнэце, беражлівасці стаўленню да звестак аб сабе, лічбавай свядомасці, — расказала **Вольга ШЫБКО**, намеснік начальніка ўпраўлення адукацыйных паслуг і сувязяў з грамадскасцю НЦАПД. — У роліках тлумачыцца, чаму лепш не перадаваць копію свайго пашпарта, якія даныя пра сабе лепш не публікаваць у сацыяльных сетках, што рабіць, калі вашы правы пры апрацоўцы персанальных даных парушаны.

Інфармацыя пра беражлівасць стаўленню да ўласных персанальных даных вельмі важная. Неабходна прыцягваць увагу да яе ўсім магчымымі спосабамі, перакананы **Андрэі ГАЕУ**, дырэктар НЦАПД:

— Агульнае разуменне праблемы апрацоўкі персанальных даных і неабходнасці іх належнай абароны будзе садзейнічаць папярэджанню правапарушэнняў і злчывстваў у сферы абароту персанальных даных. Гэта таксама дапаможа сфарміраваць у грамадства стаўленне да асабістай інфармацыі як да сацыяльнай каштоўнасці.

На сайце Цэнтра spr.by ў раздзеле «Папулярнае на сайце» ролікі можна спампаваць на свой носьбіт, а плакаты — раздрукаваць і павесіць на сцяну як штодзённае нагаданне пра неабходнасць быць абацлівым.

Ірына СІДАРОК.

Камунальныя стасункі

ЛЕПШ ЖЫВЕШ — БОЛЬШ СМЕЦІШ І... КРАДЗЕШ

Аб'ём утварэння адходаў залежыць найперш не ад таго, якім чынам іх збіраюць, а ад узроўню жыцця насельніцтва і эканамічнага развіцця краіны. Чым вышэйшы дабрабыт, тым больш адходаў утвараецца. Прычым узрасце якраз такія аб'ём палімерных адходаў, а арганічных — меншае, упэўнены Іван БАРАНОУСКІ, намеснік дырэктара Інстытута жыллёва-камунальнай гаспадаркі НАН Беларусі:

— У краме людзі набываюць гатовыя харчы ў прыгожай упакоўцы. І яна імгненна становіцца адходам, як толькі ёжа ўжыта. Папярочны адходаў становіцца менш, бо друкаваныя рэсурсы ў многім замяняю інтэрнэт. Тым не менш каля 450 тысяч тон паперы і кардону ў Беларусі штогод ствараецца.

Высокі працэнт збору і шкла, асабліва пасля ўводу ў 2020 годзе прыняцую пашырамай адказнасці вытворцаў і пастаўшчыкоў для асобных відаў тавараў. Механізм яго дзеяння мае на моце павелічэнне памеру платы для вытворцаў і пастаўшчыкоў пластыкавай тары і зніжэнне такой платы для тых, хто пастаўляе і вырабляе экабеспечную упакоўку. Дзякуючы такому механізму эканамічнага стымулявання збор другасных матэрыяльных рэсурсаў (ДМР) у Беларусі павялічыўся ў разы.

Згодна з законам, уласнік адходаў — чалавек, які іх стварыў. Як толькі смецце вынесена на пляцоўку ў кантэйнер, правы ўласнасці на яго аўтаматычна пераходзяць да арганізацыі, якая займаецца іх зборам на пэўнай тэрыторыі. Крадзеж ДМР з кантэйнера іншымі асобамі — гэта ўжо парушэнне законадаўства, якое пераследуецца.

З іншага боку, людзі, якія збіраюць другасную сыравіну (не толькі з кантэйнераў, але і з іншых месцаў, дзе яе проста выкідаюць неабачлівыя асобы) і здаюць яе на рынку тэрыторных пунктаў, ствараюць значную частку аб'ёму ДМР. Таму, пакуль у нас няма дастаткова колькасці прамысловых магутнасцяў для сартавання ўсё адходаў, такія «санітары горада» робяць добрую справу, мяркую спецыяліст.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

АБЕЛІСЬКІ ПАРАНЕНАЙ ЗЯМЛІ АРХІТЭКТУРА ПАМ'ЯЦІ

Заслужаны архітэктар БССР, лаўрэат Ленінскай прэміі, адзін з аўтараў мемарыяльнага комплексу «Хатынь» Леанід Левін расказаў усяму свету пра трагедыю беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны

Леанід Левін быў філосафам у архітэктуры. Яго работы — не проста напамін аб пэўным гістарычным факце, падзеі, чалавеку. Яго ідэі, мемарыялізацыя ў тым ліку ў суаўтарстве з іншымі мастакамі, прымушаюць думаць, разважаць. Мемарыялі, створаныя Леанідам Левіным, без перабольшання, ведае кожны беларус. І не таму, што нашы сорамна (а ў прыныцы так яно і ёсць). Работы майстра, прастора, створаныя архітэктарам, назаўсёды пакідаюць след у душы таго, хто хоць аднойчы там пабываў. І кожны раз, калі туды вяртаешся, адчуваеш нападэнні, самыя шчырыя эмоцыі. Зноў пачаў у Хатыні, не можаць дзіць у Красным Берэзе, чужэ, як мясціна б'ёцца сэрца калі мінаць Хатынь...

Леанід Мендзелевіч пайшоў з жыцця ў сакавіку 2014 года. След, які ён пакінуў пасля смерці, застаецца на стагоддзі. Яна чалавек, які ў сваёй творчасці здолеў перадаць увесь боль і пакеты, што перажываў народ Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, — назаўсёды ў памяці многіх паклённай нашадкаў пераможцаў. Яго архітэктурная спадчына ўсё гэтак жа прадзівае і бескампрамісна будзе расказваць людзям аб той імя, якую некалі дзесяцігоддзям таму залпацілі нашы продкі за сямнімі мірны дзень. За кожным унікальным творам майстра — сваё жыццё, прасякнутае пакуцямі-перажываннямі аўтара.

Кістарвала Хатынь, чаму Леанід Левін імкнуўся увекавечыць памяць дзяцей, у якіх фашысты адабралі дзяцінства, і як расправіў усю свету пра трагедыю яўрэў Беларусі — кіскавала яго дачка, Галіна Левіна — архітэктар і кіраўніцтва творчай майстэрні архітэктара Леаніда Левіна.

Архітэктар, які гаварыў аб вайне

— *Тэма Вялікай Айчыннай вайны — кіскавала ў творчасці Леаніда Мендзелевіча. Галіна Леанідаўна, чаму менавіта вы прысвясціце свае знакавыя работы архітэктару?*

— Мы заўсёды задаём такое простае, зразумелае і дакладнае пытанне — чаму? Які казачка, што ўзьмем прасты адказ, калі гаворым аб творчасці Леаніда Левіна, няправільна. Нельга сказаць — таму, што маленькім хлопчыкам перажываў вайну. Гэта будзе прыміўна і недакладна. Ён марыў стаць архітэктарам. Знаходзіцца ся ў бекандах у Кіргіі, малачы, гэтыя дзіцячыя малюнкi, створаныя ім у пяці-шасцігадовам узросце, захаваліся ў сямейным архіве. Ён малаваў і адразу ж напісаў вайну — у студыі Сяргея Каткова

Мемарыяльны комплекс «Правду» ва Ушацкім раёне.

— Ніколі не зразумееш, што таёе ваіны, калі табе будзе казаш пра яе фармальна. Яго першыя помнікі (канец 1950-х — пачатак 1960-х), які называлі камсамольскімі помнікамі — Фені Конанавай у Любані, Мікалаю Гастулу ў Радашковічах, братам Лубам у Салігорскім раёне, падпольчыкам Асіпгорка, Коль Гоішычу ў Явэчэвічах, — ужо тады пераўраў звычайную прастору паміж. Усё-такі пасля вайны (не кажам, добра гэта ці дрэнна, мы проста канстатум факт) усё было накіравана на ўстаноўку абеліскаў на трагічных месцах. Яго работы, у тым ліку ў складзе калектыву, разбурылі стэрэатыпы абеліска. Хатынь стала пераламнай у асаснаванні вайны. Аўтары мемарыяла ўпершыню паказалі прастору вайны, а не кропкі паміж, які ў абелісках. Гэта было неабходна, і дзіўны бос, што так рабілі, калі б гэтыя месцы не былі ў свай час зафіксаваныя

— *У адным з інтэрв'ю вы казалі, што ў тэме вайны Леанід Левін разбураў стэрэатыпы...*

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

— Мы усё са шкільных гадоў выкаваны на Шталаг-352, што ў Маскоўскай вобласці. Аднак разумеюм, што словы і факты, зафіксаваныя ў дакументах, для нас не наведваюць, пакуль мы не наведваем гэтае месца, не ўбачым, які увекавечана памяць, пакуль не захочам вірчуцца суды яшчэ раз. Аб'екты Леаніда Левіна нефармальныя з пункту гледжання наведвання іх 9 мая, 3 Ліпеня, 22 Чэрвеня або ў гадвіну трагедыі. Незалежна ад даты,

для людзей яны становяцца месцам роздуму. Леанід Мендзелевіч праўдэ паказаў лёс ваеннапалонных. Шталаг-342 ў Маладзечне — гэта таксама месца роздуму. Будучы там, пачынаеш уяўляць, як людзей сабралі пад адрывамі небам, прыніклі іх годнасць, разумееш, што значыць апынуцца на краі мялі, дзе кожны камень — нумар магілы. Ты бачыш камень пад нумарам 52 і думаеш, як гэта шмат, бо магілы былі велікімі. Але ты ідэш далей і бачыш камень пад нумарам 220... Кроўчыш па гэтым шляху і разважаеш. Гарадзень, месца знішчэння яўрэў, — гэта таксама месца роздуму, сімвал паміж яўрэў Беларусі. Ваіны падзіліла жыхароў беларускіх вёсак на яўрэў і неяўрэў — аб гэтым нагадае сэрца з кананам, устаноўлена на гарызонце жаласнага поля, дзе была выкапана яма для знішчэння людзей. Гэта роздум над тым, як беларусы, палкі, прадстаўнікі іншых нацыянальнасцяў, якія засталіся ў аднойчы Хатыні, яна засталася знішчана ў складзе спаленых нашымі акупаванай тэрыторыі. Хатынь жа стала сімвалам усіх знішчэнняў у гады Вялікай Айчыннай вайны населеных пунктаў. Праз мастацтва, архітэктурнае мысленне аўтары расказалі аб трагедыі, знайшлі правільныя і шчырыя словы, які папшыраюць межы фармальнага аповеду аб вайне. Хатынь стала першай асабастай гісторыі кожнага загінулага жыхара ў гэтай вёсцы. Таму, калі мы кажам аб разбуранні стэрэатыпаў, маецца на ўвазе не толькі мастацтва асаснавання, наватарства ў архітэктуры і мастацтве, але і тэмы, якія ўздымаў аўтар, стварэнні сваё мемарыялі. І гэта не толькі Хатынь — гэта і яшчэ многія сучасныя работы.

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

было так, увечынь, так адчуць. У гэтым і ёсць мастацтва. Нема розкіта, механізм геніяльных архітэктурных рашэнняў. Дарчы, шматлікія работы, якія ствараў Леанід Левін, у тым ліку ва Узбекістане, Украіне, Расіі, былі конкурснамі. У апошнія гады вельмі многае, у тым ліку Красны Берэг, ён ініцыяваў сам. Бацька ўмеў заразіць сваім аповедам аб той задумцы, якая нараджалася ў яго сэрцы і знаходзіла ўвасобленне ў архітэктурных эскізах, не толькі архітэктару, мастакоў, скульптараў, беларускіх пісьменнікаў, а ўсіх, ад каго залежала прыняцце рашэнняў. Нават свае тлумачальныя запіскі да кожнага праекта, што было неабходна пры ўзгадненні, экспертэзе, ён пісаў вельмі эмацыянальна — яны не ўпадаліся ў шэблон, які перабуваюць афіцыйныя дакументы. Але адна справа — расказаць, іншая — знайсці архітэктурнае адлюстраванне. Леанід Левін пісаў сваю архітэктурную, ён быў і застаецца для нас архітэктарам-філосафам, архітэктарам-пісьменнікам.

— *Мемарыяльны комплекс «Хатынь» — адзін з сімвалаў Беларусі, створаны ў тым ліку Леанідам Мендзелевічам. Сам архітэктар напісаў работу над праектам мемарыяла ў спаленай вёсцы адным з самых цікавых запісаў свайго творчага жыцця...*

— Як пісаў Леанід Левін, усё іх жыццё было на гэтым маленькім травуля зямлі ў Хатыні. Да таго ж каб разумець, што ў гэты час архітэктары працавалі і над іншымі аб'ектамі. Бацька з'яўляўся супраць.

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

Мемарыялі «Шталаг-342» ў Маладзечне.

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

— *Мемарыялі Леаніда Левіна канца 1980-х — пачатку 2000-х гадоў таксама негэтыўныя для таго часу...*

мастакоў у пошуку нетрыўвальных ідэй, разумеў іх творчыя задумкі, адчуваў, што неабходна менавіта так, як яны прапануюцца.

Расказаць так, каб пачулі

— *Тэма трагедыі яўрэў, Халакосту займала асаблівае месца ў творчасці архітэктара...*

— Усё жыццё ў Леаніда Левіна была ўнутраная адважасць — расказаць, што адбывалася з яўрэямі на тэрыторыі Беларусі. Гэтай тэмай таксама некаторы час была невідомая: і на тэрыторыі воблага Савецкага Саюза, і за мяжой. І ён разам з бэльгійскім візіямі Мінскага гэта пачынае ініцыяваць стварэнне мемарыяла «Яма». Не ўсё удалося рэалізаваць, але гэтая работа — таксама паршунне стэрэатыпаў. «Хатынь» расказала свету аб трагедыі людзей, спаленых у сваёй вёсцы. «Яма» адрынула ўсёй сусветнай супольнасці трагедыю беларускіх яўрэў, знішчэння падчас Другой сусветнай вайны. Больш як 800 тысяч яўрэў — жыхароў Беларусі былі знішчаны толькі таму, што былі яўрэямі. Сёння мы разумеюм, што гэта лімба можа быць большай — Генеральная пракуратура ўстанавілае ўсё

— *Я памятаю, як на адной з мінескіх пляцовак майстар праставіў праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына (частка мемарыяльнага комплексу «Трасцінец»), дзе ў гады вайны адбыліся масавыя расстрэлы яўрэў Мінскага гэта, а таксама дэпартаваных яўрэў з Германіі і Аўстрыі. Аднак рэалізаваць задуманае архітэктар ужо не паспеў...*

— Самае галюнае, што ён пакінуў ідэю і пісьмі: гэта павінна быць зроблена. У 2013 годзе ў праект насаў архітэктару, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На жаль, скульптурны не ўсталяваны праект рэканструкцыі ўрочышча Благаўшчына, скульптару ён прадставіў эскізы праект 2014 года, грамадскага, і а сакавіка 2014 года яго не стала. Мы разумеюм, што работа ў Благаўшчыне-Трасціцы можа сплінацца з яго сыходам з жыцця і трансфармавацца ў не рэалізаваную ідэю. Але ж зрабілі галюнае. На

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «ГАСТЕЛПЛОСКОЕ» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

- здание телятника (однотажное кирпичное здание телятника с тремя пристройками, площадью и ограждением), инв. № 600/С-164199, общей площадью 1 642,3 кв. м; сенажная траншея, инв. № 600/С-165208, общей площадью 960 кв. м;
- сенажная траншея, инв. № 600/С-165210, общей площадью 840 кв. м.

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 623686600001001069 площадью 1,9112 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Минский район, Сенчицкий с/с, район д. Кожаховщина.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: специальная охраняемая зона в зоне отдырки реки Птичь, пл. 1,9112 га; водохраняемая зона водохранилища Русиневичи, пл. 1,9112 га; водохраняемая зона реки Птичь, пл. 1,7169 га; водохраняемая зона ручья № 52, пл. 0,1943 га; охраняемая зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0303 га; контролируемая зона в придорожной полосе автомобильной дороги, пл. 0,8701 га.

Начальная цена с НДС (20 %) – 312 077,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 31 207,00 бел. руб.

Лот № 2: здание коровника № 1 (однотажное кирпичное здание коровника с пристройкой), инв. № 600/С-164197, общей площадью 1959,9 кв. м.

- здание коровника № 2 (однотажное кирпичное здание коровника), инв. № 600/С-164198, общей площадью 1763,1 кв. м.

Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 623686600001001070 площадью 4,3734 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Минский район, Сенчицкий с/с, район д. Кожаховщина.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: специальная охраняемая зона в зоне отдырки реки Птичь, пл. 4,3734 га; водохраняемая зона реки Птичь, пл. 0,7203 га; водохраняемая зона ручья 52, пл. 3,6531 га; водохраняемая зона водохранилища Русиневичи, пл. 4,3734 га; охраняемая зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0604 га; контролируемая зона в придорожной полосе автомобильной дороги, пл. 1,1375 га.

Начальная цена с НДС (20 %) – 470 898,99 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 47 089,90 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY56BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.it.by. Аукцион состоится 17.04.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.04.2023 до 17.00 в каб. 320 по указанному адресу. Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.

УНП600041944

РУП «Институт недвижимости и оценки»

(Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, находящегося в оперативном управлении учреждения «Дирекция по управлению собственностью Федерации профсоюзов Беларуси» (Продавец)

Аукцион состоится 29.03.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Лот № 1: квартира в блокированном жилом доме, инв. № 620/D-23332, 41,1 кв. м, Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Суворова, 2-1. Земельный участок: 622250600001001957, 0,1331 га, право аренды, срок действия по 07.10.2040, доля Продавца – 1/2. Начальная цена без НДС – 20 775,00 долл. США. Задаток – 5 000,00 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгруппбанк», БИС ВАРВВY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатков 27.03.2023 в 11.00

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Извещение о проведении открытого аукциона

Организатор аукциона: ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещ. № 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by. Продавец: ИП Шлаковская Н.В. (УНП 692015431)

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена без НДС (бел. руб.)
931	Машинно-место с инвентарным номером 500/D-798825857, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Лукьяновича, 2Б-138, площадь – 17,6 кв. м, назначение – машинно-место, наименование – машинно-место	3 000,00

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с: BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «СБС Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей 2/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (pretendent на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 15 (пятнадцать) дней с даты подписания договора купли-продажи

Победитель аукциона (pretendent на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 450,00 бел. руб.

Начала торгов: 10 апреля 2023 г. в 09.00 до 16.00

Для участия в торгах, необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке: www.torgi24.by.

Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: info@torgi24.by.

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 11.03.2023 по 07.04.2023 с 9.00 до 17.00

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87. E-mail: info@torgi24.by

ЗАО «БелБанкротАукцион»

организатор торгов по продаже имущества ООО «Комповид» (УНП 500221613), объявляет о проведении 14.03.2023 в 09.00 публичных торгов в электронной форме. Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона/Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by

Продавец: ООО «ТехноПлостНаб», 220055, г. Минск, ул. Каменногоорская, д. 47, офис 132

Предмет электронного аукциона – капитальное строение, расположенное по адресу: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, аг. Новый Двор

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
Консервный плодовоовощной завод со складом готовой продукции (Здание многофункциональное)	1332,9 кв. м	600/С-130705

Доп. информация: залог у ОАО «БНБ-Банк»
*Составные части и принадлежности: подал, пять пристроек, навес

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 623684305601000488: предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания консервного плодовоовощного завода со складом готовой продукции общей площадью 0,4442 га

Начальная цена с НДС 20%: 360 000 долл. США (расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона)

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату внесения платежа перечисляется на расчетный счет BY92BELB3012004830008226600 в ОАО «Банк БелВэБ», БИК BELVBY2X. Получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок», УНП 191 224 638

Срок подписания договора: 10 рабочих дней после электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем электронных торгов, либо единственным участником электронных торгов, согласившимся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 2 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 13.04.2023 с 10.00 до 12.00.

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 12.04.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: Тел.: +375 29-317-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by; info@ipmtorgi.by

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Могилевское областное управление № 700 ОАО «АСБ Беларусбанк».

Наименование объекта продажи	Капитальные строения (производственно-хозяйственный блок, здание гаражей и пр.) с инвентарными номерами 700/С-11437, 700/С-11439, 700/С-69748, 700/С-69745, 700/С-69747, 700/С-69742, 700/С-69739), расположенные по адресу: г. Могилев, ул. 30 лет Победы, 3
Начальная цена продажи	295424,71 руб. (двести девяносто пять тысяч четыреста двадцать четыре рубля 71 копейка), в т. ч. НДС 20 % – 49237,45 руб. (сорок девять тысяч двести тридцать семь рублей 45 копеек)
Сумма задатка	14771,24 (четырнадцать тысяч семьсот семьдесят один рубль 24 копейки) – 5 %
Открытый аукцион состоится	29.03.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, д. 71А-2, первый этаж, актовый зал
Заявления и документы на участие принимаются	В рабочие дни с 9.00 до 16.00 по 28.03.2023 включительно по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 71А-2, пятый этаж, кабинет 502
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается с ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращается по телефонам: тел. (8-0222)-752155, моб. 8029-169-39-68

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка в размере 14771,24 белорусских рубля на счет № BY69 АКВВ 6670 8597 0000 2000 0000 БИК АКВВY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются: юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение месяца до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта (стр. 25, 31, 33); иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном порядке. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Заключительная регистрация участников аукциона – 29 марта 2023 г. с 10.30 до 10.55. В случае нерегистрации в вышеуказанное время участник не допускается к участию в аукционе. Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию, проведение аукциона и затраты по оценке зданий в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата предмета аукциона осуществляется денежными средствами по безналичному расчету.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 банковских дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона возмещает фактические затраты на подготовку и проведение аукциона.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09. BELTORG.LBY. Продавец: УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства имени А. М. Цищенко» (УНП 600126458), 222520, г. Борисов, ул. Блохера, 19, инв. № 033 688 86 54, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проводиться: 28 марта 2023 г. с 09.00 до 17.00 на электронной торговой площадке BELTORG.LBY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Гараж, инв. № 1-005, общ. пл. 114 кв. м, механические мастерские и склады, инв. № 01-008, общ. пл. 337 кв. м, производственный корпус керамического щека, инв. № 01-010, общ. пл. 4027,0 кв. м, производственный корпус № 01-003, столовая комбина. инв. № 01-03а, общ. пл. 3000,1 кв. м, проходная, инв. № 01-006 (задняя), Проходная центральная, инв. № 01-013, общ. пл. 13 кв. м, склад, инв. № 01-009, склад материальных ценностей, инв. № 01-017, общ. пл. 184 кв. м, склад материальных ценностей, инв. № 01-012, общ. пл. 103,7 кв. м, художественные мастерские, инв. № 01-002, общ. пл. 996 кв. м, г. Борисов, ул. Блохера, 19	977 671,07
2	Кабина распылительная, инв. № 328-2	280,00
3	Кабина распылительная, инв. № 328	280,00
4	Прилавок, инв. № 033	120,00
5	Швейная машина ТИП 33ЗД (G56), инв. № 456	280,00
6	Станок гобелевный, инв. № 056 (12м)	850,00
7	Станок точильно-модельный, инв. № 369	300,00
8	Станок точильно-модельный, инв. № 368	300,00
9	Шкаф сушильный № 5, инв. № 288	110,00
10	Промышленная швейная машина Global ZZ 217-3S (Голландия), инв. № 606	720,00

Телефон для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 11.03.2023 с 09.00 по 27.03.2023 до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORG.LBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену за лот. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несоответствующими. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (pretendent на покупку) обязан в течение 5 календарных дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о дате проведения торгов было опубликовано в газете «Звязда» от 08.02.2023.

ЗША ПАГРАЖАЕ НАШЭСЦЕ «СУПЕРСВІНЕЙ»

Чаму іх папуляцыя павялічваецца выбуховымі тэмпамі?

Канадскія «суперсвіней» гатовыя ўварвацца на тэрыторыю Злучаных Штатаў, папярэджаюць навукоўцы. Жывёлы здольныя нанесці шкоду навакольнаму асяроддзю, знішчыць хатнюю жыллё ў ўраджаі і стаць распаўсюджвальнікамі вірусаў, паведаміла «Бі-бі-сі». Гібрыдна асобіны з'яўляюцца «нашчадкамі» еўрапейскага дзіка і хатняй свінні. Яны неверагодна разумныя, цягавітыя і валодаюць высокай хуткасцю перамяшчэння. Чаму гэтыя незвычайныя жывёлы, папуляцыя якіх павялічваецца выбуховымі тэмпамі, трымаюць у страху ЗША?

УДАЛЫ ГБРЫД

У 1980-х гадах канадскія фермеры скрываваў дзікоў і хатніх свінней. Асобіны давалі больш мяса і іх было прасцей застрэліць у паляўнічых угоддзях, бо яны яшчэ не ўмелі хавацца. Гібрыд атрымаўся ўдалы, і ўсё, здавалася, паказвала на тое, што эксперымент атрымаўся, пакуль 20 гадоў таму не абрынуўся рынак свінней. Развядзенне аказалася нерэнтабельным, таму некаторыя фермеры вырашылі выпускаць свінак на волю. Наступствы гэтых нявінних расшэнняў, прынятых шмат гадоў таму, сёння выклікаюць усё большую трывогу.

Неўзабаве «суперсвіней» хутка распаўсюдзіліся па ўсёй Канадзе. Да 2002 года ў краіне іх практычна не было, але пасля папуляцыя рэзка ўзраста. І цяпер на тэрыторыі Канады жывёлы распаўсюдзіліся на плошчы мільён квадратных кіламетраў. Эксперты спачатку не бачылі ў гэтым небяспекі, бо лічылася, што такія асобіны не здольныя выжыць у дзікіх умовах, асабліва зімой. Аднак пазней стала зразумела, што вялікі памер і тлущавае паслойка дазваляюць ім устойліва пераносіць нават паніжэнне тэмпературы да мінус 50 градусаў. «Аказваецца, быць вялікім — значная перавага для выжывання ў холадзе», — адзначаў кіраўнік канадскага праекта па даследаванні дзікіх свінней з Універсітэта Саскатчавана Раян Брук. Менавіта гэты эксперт першыно назваў іх «суперсвінеймі» з-за іх буйных памераў і заклікаў урад тэрмінова прыняць меры па стрымліванні росту папуляцыі гэтых жывёл, каб яны не сталі пастаяннымі гаспадарамі на задніх дварах дамоў і гарадскіх вуліцах.

Свінні выжываюць у экстрэмальных умовах надвор'я, пракладваючы пад снегам тунэлі глыбінай да двух метраў. Яны таксама дадумаліся ссякаць сваімі вострымі ікламі рагоз і выкарыстоўваюць гэтую расліну ў якасці цэлязалежыцыйнага пласта для сваіх снежных пачор. Усярэдзіне, сапраўды, цёплыя: калі падсыці зранку да такога жылля, можна ўбачыць, як адтуля вырываецца пара.

Але ёсць і іншы фактар, упэўнены дырэктар Аб'яднанага цэнтру генетычных тэхналогій Белгарадскага дзяржаўнага нацыянальнага даследчага ўніверсітэта Аляксей Дзейкін: у прыроды ёсць такія механізмы, якія не дазваляць падобнай пародзе доўга захоўваць свае якасці. «Свінні былі атрыманы ў нейкі час праз прыручэнне дзікоў. У іх няма міжвідавога бар'ера, які перашкаджае скрываваанню. Мы можам сабе ўявіць гібрыд сабакі і ваўка. Вось гэты прыкладна такія ж гісторыя. Гэта актыўна выкарыстоўваецца ў сельскагаспадарчай вытворчасці, калі ў выніку ўнутрыпародных скрываваанняў замацоўваюцца нейкія карысныя гены. А для вытворчасці выкарыстоў-

ваюцца гібрыды першага пакалення розных парод, таму што ў такім выпадку праяўляецца эффект гетэрозісу: рэалізуююцца найлепшыя прыкметы адной і другой пароды. Ці будзе ён замацаваны ў пакаленнях, ці захавана новая лінія жывёл у будучыні — зусім незразумела».

ПА ДЗІКАХ — З КУЛЯМЁТА

«Суперсвіней» пераносіць хваробы, пажыраюць ураджаі і наносіць шкоду аўтамабілям пры сутыкненні на дарозе. Іх нават абвінавачваюць у разбурэнні... знішчальніка F16 коштам 16 мільёнаў долараў.

У 1988 годзе вопытны пілот быў вымушаны катапультавацца, калі дзве свінні заблакіравалі ўзлётна-пасадачную паласу ў Фларыдзе, адзначыла The Times. Яшчэ адна разнавіднасць дзікіх свінней доўгі час распаўсюджвалася на поўдні ЗША. У 2004 годзе ў штаце Джорджія была забіта адна такія жывёла па мянушцы Свінзіла вагой 800 фунтаў (прыкладна 363 кілаграмы) і з ікламі даўжынёй два футы (больш за 0,6 метра). Адна тэхаская кампанія прапанавала кліентам магчымасць расстрэльваць гэты від дзікоў з борта верталёта з кулямёта, звартае ўвагу The Times.

Як адзначаў выканаўчы дырэктар НТЦ маніторынгу навакольнага асяроддзя і экалогіі МФТІ Аляксандр Родзін, «чалавечая дзейнасць радыкальным чынам уплывае на біразнастайнасць». «Колькасць відаў вельмі хутка скарачаецца. З іншага боку, з'яўляюцца віды, якія выкарыстоўваюцца ў гаспадарцы, колькасць і біямаса якіх радыкальна перавышаюць нормы, якія, напэўна, былі б у выпадку натуральнага балансу ў прыродзе», — падкрэсліў расійскі эксперт.

Увесну мінулага года аб нашэцці «суперсвіней» папярэдзілі ўлады канадскай правінцыі Альберта. Да таго моманту дзікія свінні былі заўважаны за межамі іх асяроддзя пасялення ўжо ў 28 акругах. У выпадку з'яўлення гіганцкага дзіка хыхарам раілі перасоўвацца павольна і не здзяйсняць рэзкіх рухаў, а сабакікам — трымаць сваіх

гадаванцаў на прывязі. Брук тады адзначаў, што гібрыды кабаноў і дзічэльных свінней, якія ўжо некалькі пакаленняў жывуць на волі, уяўляюць вялікую небяспеку. «Яны неверагодна рухомыя. Вельмі разумныя. Практычна ўсёдняы. Яны могуць выжыць у велізарным дыяпазоне месцаў пасялення. Калі на іх пачынаюць палываць, яны становяцца амаль цалкам начымі, хаваюцца ў густым лясным покрыве, знікаюць у забалочаных месцах і іх цяжка знайсці. Гэта самая небяспечная інвазіўная жывёла на планеце», — падкрэсліваў канадскі эксперт.

Цяпер намаганні канадскіх улад накіраваны на кампенсцыю і прадухіленне ўрону, які наносіцца гіганцкімі свіннямі. Аб іх знішчэнні гаворкі ўжо не ідзе. «Верагодна, у перыяд з 2010 да 2012 года быў шанц знайсці і знішчыць іх. Але зараз яны настолькі шырока распаўсюджаныя і настолькі шматлікія, што ўжо ў 2018-м я перастаю казачка, што выкараненне магчыма», — рэзюмаваў Раян Брук.

СІТУАЦЫЯ ВЫЙШЛА З-ПАД КАНТРОЛЮ

Сітуацыя з дзікімі свіннямі ў ЗША вельмі нагадвае гісторыі пра авецак, трусой і катоў у Аўстраліі і Новай Зеландыі. Людзі завезлі жывёл, у якіх няма натуральных ворагаў у гэтым рэгіёне, з-за чаго тыя размножыліся і ператварыліся ў праблему. Менавіта вялізныя свінней у ЗША прывезлі аматары спартыўнага палывання, і спачатку ніхто ні пра што не трывожыўся. Але цяпер папуляцыя неверагодна разраслася і распаўсюдзілася з 17 штатаў на 39, а сітуацыя цалкам выйшла з-пад кантролю.

Тым часам

«Пацучынай сталіцай» зноў абвешчаны Чыкага

Напрыканцы мінулага года Чыкага восьмы раз запар абвешчаны «пацучынай сталіцай» Злучаных Штатаў. Пра гэта сведчыць, як піша штотыднёвік Spiegel, справаздача змагароў са шкоднікамі прадпрыемства Orkin. «Бацькі» Чыкага даўно спрабуюць пазбавіцца ад «чэмпіёнскага» тытула. Так, яшчэ дзесяць гадоў таму ў горадзе была разгортнута праграма «Кот на прыцы». Для яе ажыццяўлення больш за тысячу катоў размясцілі ў такіх званых «калоніях» паблізу крам і будынкаў. А каб яны не разбегліся хто куды, забяспечылі іх усім неабходным: вадой, кормам, прытулкам. Ініцыятары гэтай акцыі лічылі, што «кацінае войска» неяк напалохае грызуноў. Аднак гэтага не адбылося. Пацукі не тое што не спалохаліся, але нават працягвалі размнажацца.

І не толькі ў Чыкага. Зусім недалёка ад гэтага «перадавіка» адышлі Нью-Ёрк (другое месца ў спісе) і Лос-Анджэлес (трэцяе месца). Ды і ўвогуле

У амерыканскіх штатах Мантана, Паўночная Дакота, Мінесота і Мічыган «суперсвіней» наносіць усё большую шкоду мясцовай прыродзе. Шэраг вучоных звязваюць павелічэнне пагамоў з глабальным пацяпленнем. Больш высокія тэмпературы стымулююць рост раслін, якімі яны сілкуюцца. Размнажання дзікія свінні могуць пачынаючы з трохмесячнага ўзросту і двойчы ў год могуць прыносіць памёт з 10 парасят.

У новых «суперсвіней» усё больш выяўляюцца звычайныя драпежнікі: яны забіваюць маладых алянтаў і руйнуюць гнёзды птушак. Як адзначаў памочнік кіраўніка нацыянальнай праграмы Міністэрства сельскай гаспадаркі па кіраванні шкодай ад дзікіх свінней Майкл Марлоў, такія свінні наносіць вялікую шкоду навакольнаму асяроддзю — знішчаюць пасевы і дрэвы, забруджваюць ваду, а пры

У 1980-х гадах канадскія фермеры скрываваў дзікоў і хатніх свінней. Асобіны давалі больш мяса і іх было прасцей застрэліць у паляўнічых угоддзях, бо яны яшчэ не ўмелі хавацца. Гібрыд атрымаўся ўдалы, і ўсё, здавалася, паказвала на тое, што эксперымент атрымаўся, пакуль 20 гадоў таму не абрынуўся рынак свінней. Развядзенне аказалася нерэнтабельным, таму некаторыя фермеры вырашылі выпускаць свінак на волю. Наступствы гэтых нявінних расшэнняў, прынятых шмат гадоў таму, сёння выклікаюць усё большую трывогу.

Яшчэ ў 2019-м адзін з амерыканскіх інтэрнэт-карыстальнікаў выступіў з шакавальнай гісторыяй у абарону неабходнасці мець штурмавую зброю. Фермер Вілі Макнаб спытаў: «Як яшчэ мне спыніць статак з 30—50 дзікіх свінней, якія за тры хвіліны ўварваліся ў двор, дзе гуляюць мае маленькія дзеці?». З таго часу ўсё стала толькі горш, і эксперты прагназуюць тое, што называюць «тэрорам дзікіх свінней», у маштабах амаль усёй краіны.

Напрыканцы 2019 года фермеры і чыноўнікі з ЗША і Канады правялі «саміт па дзікіх свіннях» у Мантане. Яны заклікалі грамадзян паведамляць аб выяўленні жывёл і паабяцалі не дапусціць іх распаўсюджвання, падкрэслівае The Times. The Guardian нагадвае, што свінні наогул не з'яўляюцца аўтахтонным для ЗША відам і былі завезены еўрапейскімі перасяленцамі ў XVI стагоддзі. Ужо цяпер каля шасці мільёнаў дзікоў штогод наносіць эканамічную шкоду на суму ад 1,5 млрд да 2,5 млрд долараў. Рабіліся таксама спробы выкарыстоўваць супраць дзікоў атруту, але беспаспяхова. А самым новым прыёмам стаў наступны: асобная жывёліна вылоўліваецца, пасля на яе надзяваецца GPS-трэкер з мэтай высачыць статак, да якога яна далучыцца, калі выпусціць на волю.

сустрачы з чалавекам уяўляюць небяспеку для яго здароўя і жыцця.

Менеджар Нацыянальнай праграмы па адсочванні пагамоў дзікіх свінней пры мінсельгасе ЗША Дэйл Нолці назваў сітуацыю патэнцыяльнай бомбай. У ЗША рыхтуюцца сустрэць полчышчы канадскіх дзікіх свінней у поўным узбярэжжы. Для барацьбы з дзікамі, якія уяўляюць пагрозу інфраструктуры і сельскай гаспадарцы, улады краіны плануюць выкарыстоўваць авіяцыю, назіральнікаў з прыборамі начнога бачання і спецыяльныя групы паляўнічых з сабакамі, паведаміла The Times.

Навіна аб свіннях-гігантах пацешыла расійскіх інтэрнэт-карыстальнікаў. «Чакаем новых гісторыяў ад Байдэна, які ён ваяваў з такой свіннёй і выратаваў усю Амерыку. Ён жа «супергерой», — напісаў адзін з іх. — Але, вядома, пагібель ЗША ад свінней нават Ванга прадказаць не змогла б. Хоць варту перачытаць яе праорчтва — можа, нешта такое там і ёсць». Некаторыя адзначылі, што смерць ад свінней — «правільная пагібель для ЗША». «Бойна амерыканцаў і 300-кілаграмовых свінак — самы роўны бой, — заўважыў інтэрнэт-карыстальнік. — Ведаючы, які працэнт атлусцення ў іх, яны якраз у роўнай вагавай катэгорыі знаходзяцца».

Захар БУРАК.

ТАЙМНІЦЫ МАСАК І ПАРТРЭТЫ ІНШАПЛАНЕЦЯН

Размова ў майстэрні Івана Міско

КАлі прыходзіш у майстэрню-музей народнага мастака Беларусі Івана Якімавіча МІСКО, заўсёды знайдзеш, чаму здзівіцца і чым натхніцца. Здаецца, зусім нядаўна, год таму, мы адначасна тэме космасу. Тады адбылося шмат цікавых імпрэз, выстаў, у тым ліку адкрыццё помніка Якубу Коласу ў Стоўбцах па праекце, які перамог у рэспубліканскім конкурсе, — адным з аўтараў быў Іван Якімавіч. Паўстаў помнік Льву Сапегу на радзіме скульптара, у Слоніме. А ў майстра з'явіліся ўжо новыя праекты, над якімі натхнёна працуе, а колькі ідэй, задумак... Іван Якімавіч яркі: лічы ад дзевяноста, а іх убок. Вось яшчэ год пракамі, значыць, адзін год мне.

— Нядаўна вы былі на Слонімсчыне, Іван Якімавіч? Бачыла вашы фота ў сёйве...

— Так, быў... Цяпер здымаюць дакументальны фільм пра мяне. Вось аўтары фільма і запраграмавалі паехаць на маю радзіму... Кажу — холадна ж, пейзаж непрыгожы... І не вясна, і не зіма... Не, кажуць, нам трэба падзяцца. Добра... Патэлефанаваў сённяшнім гаспадарам дома — маці яшчэ пры жыцці прадала яго пад лецішча. Гаспадыня сказала, што можа туды прыехаць толькі на выхадны. Вырашылі ў яе адсутнасць проста пахадзіць вакол, паздымаць. Прыехалі... Вакол пустыя дамы. І сабакі нідзе не гаўкнуў, і кошка дарогу не перабегла... Певень не пракуракаў. І ніводнага з жывых аднавяскоўцаў не ўбачыў. Вакол палі, дзе бацька мой араў, зараслі лесам. Падышоў я да дома, пастукаў у аkenца, пусціў слязу... Страшна стала. Як усё сышло... Паўгода таму я зайшоў да старшыні, кажу: «Я памятаю крыніцы... Іх у ваколіцах было шмат. Ці захаваліся?» Прапанаваў аднавіць іх, каб людзі папілі чыстай вады. Аформіць. Кажуць — добры праект... Але хто будзе піць гэтую ваду? Жыхароў няма, дамы пустыя... А якая была вялізная вёска! Як дружна жылі! Успамінаю, як і мае бацькі, і суседзі, паколькі халадзільнікаў тады не было, захоўвалі прадукты ў халаднай вадзе крыніц. І мы, пацанва, усё вэдлі. Але ні разу не залезлі, не скралі... Настолькі гэта былі святыя месцы.

— А фільм пра вас калі мы пачымаем?

— Маркуецца, дзесьці ў красавіку. Магчыма, да Дня касманаўтыкі. Я прасіў, каб зазвалі выставу, якая да Дня касманаўтыкі будзе адкрывацца ў галерэі М. Савіцкага. Зараз мая выстава ў Маскве, на ВДНГ. Вось адтуль я прывязуць і адкрыюць у Мінску. А яшчэ да гэтай мінскай выставы хачу стварыць серыю партрэтаў іншапланецянаў. Якраз над ёй працую.

— Магчыма, касманаўт Алег Навіцкі, з якім вы сябраўце, вам расказаў, як яны выглядаюць?

— Расказвае не расказваў, але дапамагае мне ляпіць. Руку ў гліну запускае! Я раблю гэтыя партрэты з задавальненнем. Вось адзін такі, яшчэ ў пластыліне. Як вам тыпаж? Нешта егіпецкае ёсць. Гераяна будзе акружана зорамі. І я не хачу, каб яна была такой, як пайшоў на вуліцу — і сустрэў. Адметная! Гэта ў мяне чварцёрты партрэт іншапланецянаў. Тры ўжо ў форме, у кантэйнеры. Усе вельмі розныя.

— А імёны якія-небудзь ім даеце?

— Іншапланецянка, і усё. Так і назаві свой матэрыял: «Была ў Міско, але яго наведлі іншапланецяне». Так што ў галерэі Савіцкага, магчыма, 12 красавіка вы іх пачынеце. Чакаю Алега Навіцкага, каб тое-сёе наконт выставы ўгадніць. Ёсць і яшчэ праекты, задумкі... Калі адкрывалі мемарыялыны

знак на вуліцы Касманаўтаў, я сказаў, што мару, каб дзесьці паблізу быў рэстаран, які б назваў «Космас». Каб там было дзве залы. Першая, якая нагадвала б унутраную частку касмічнага карабля, і другая — выхад у адкрыты космас. Мы нават дамовіліся ў Цэнтры падрыхтоўкі касманаўтаў, што для гэтага рэстарана будуць пастаўляць касмічнае харчаванне ў цюбіках. На жаль, ідэя завісла, няма спонсараў.

Цяпер я чакаю, калі з шасціркі патэнцыяльных беларускіх касманаўтаў, сімпатычных нашых дзяўчат, адбярочу адну. Адразу зляплю яе партрэт. Мне кажуць: «А ты ляпі адразу шасці!» Кажу: «Нашто мне шэсць...» У мяне ўжо ёсць ідэя партрэта, вельмі хачу зрабіць скульптуру «Беларусачка ў космасе». Шкада, у Зорны гарадок паехаць, зняць для фільма, фінансаў у здыманай групы няма. Я ж думаю, каб выстава з ВДНГ пайшла па тых краінах, адкуль былі касманаўты па праграме «Інтэркосмас». Але пры сённяшняй абстаноўцы гэта немагчыма. Быў у мяне нядаўна ў гасцяў кубінік касманаўт, нечакана. Я яго пачаставаў добрай самагонкай... Ён кажа: «Ван, мы з сабой больш за сорок гадоў не бачыліся». Я калісьці яго ляпіў, вунь маска, з яго знятая, стаіць.

— Дарчы, у вашай майстэрні вельмі шмат масак...

— Так, у сваёй кнізе ўспамінаю я хачу цэлы раздзел прысвяціць маскам. Да мяне прыехаў быў адзін калекцыянер, хацеў купіць

іх у мяне. Я не згадзіўся. Адчуў, што будзе тыражыраваць іх і прадаваць. У чым каштоўнасць маіх масак? Яны знятыя з жывых людзей. Не з мёртвых. Іншая энергетыка. Днямі быў Сашка Мядзведзь, я дастаў маску, якую калісь з яго здымаў. Ён кажа: «Ну дык гэта ж Мядзведзь быў!»... Я хацеў

Грыгорыю Імбра: «Я ў цябе буду памочнікам, ты здымай маску». І мы пайшлі... Ён прывёз увесь інструмент. Адзеў цёмныя акуллары. Выпіў шклянку гарэлка. Усё для чаго: каб згубілася рэзкасць таго, што ён бачыць. Твар нябожчыка змазаў вазелінам, заліў гіпсам... Трэба, каб гіпс схаліўся, і хутка яго зняць. А калі гіпс доўга будзе знаходзіцца на твары, падчас зняцця маскі адкрываюцца вочы. І тады шокавы стан. Маску зрабілі, знялі... На наступны дзень Імбра мне тэлефанаваў: «Іван Якімавіч, не праранювай мне больш такога рабіць. Не хачу. Яны мяне пераследуюць. Сняўца. Ні грошы мне не трэба, нічога». Імбра шмат масак зняў з мёртвых. А калі ты здымаеш маску з жывога чалавека, ты ж з ім камунікуеш. З касманаўтаў абавязкова робяць маскі — са спіны. Таму што ім трэба крэслы, каб дакладна ўвайшлі лапаткі, усе выступы спіны — пры перагруцы гэта важна.

— Вы здымаеце маскі толькі са знакамітасцяў?

— Мне цікава для масак тыпажы. Але самыя прыгожыя маскі — з дзвючатак ва ўзросце 10—12 гадоў. Маска такая нагадвае чысты, прыгожы мармур. Аднойчы я паказаў яе Аляксею Канстанцінавічу Глебава, ён паглядзеў і кажа: «Іван, ніколі мы так не вылепілі». А калісьці я зрабіў цэлую серыю работ з вучняў 90-й мінскай школы. Маскі здымаў і ляпіў... Гэта былі 5—7-я класы. Я вельмі б хацеў з кімсьці з тых вучняў сёння сустрэцца, даведацца пра іх лёсы. Тады я браў партрэт, прыносіў у школу і прапаноўваў пісаць сачыненне «Нараджэнне скульптурнага партрэта нашага аднакласніка». Праўда, адзінкі, то мо напісаць... Прывыклі спісваць... «Вобраз Пячорына», «Вобраз Паўкі Карчагіна»... Я тлумачу: «Апішыце, як вы ехалі да мяне ў майстэрню, што бачылі за вокнамі аўтобуса, як я браў гліну, як ляпіў...» Аказваецца, цяжка ім ад сябе пісаць. Адзіны, хто добра напісаў, стаў журналістам.

А вась глядзі, маска спявачкі Валяняціны Талкуновай, ля акна, беленькая... Яна была тут з сынам на экскурсіі. Я кажу: «Валяняціна, вы такая прыгожая... Улучыце пятнаццаць хвілін, здыму з вас маску». Я не чакаў, што яна так свабодна гадзіцца: «Добра, калі ласка, здымі». Паглядзі, якая маска: жывая, цікавая. Вось там маска Клімука... Румынскага касманаўта Дзмітрыя Прунар'я. А гэта маска народнага артыста Беларускага Наддзя Аўсяннікава. Я здымаў яе дзесьці ў 1960-х гадах. Я і з сябе маску зняў.

— Як, самому з сябе можна зняць?

— Мне, вядома, дапамагалі. Вярнуўся з поўдня. Прыгожы, загараў. Не падумаў, што загару на масцы не будзе відаць. Знялі маску... Зрабілі адліў. І калі я паглядзеў, думаю: «Няўжо гэта я?» Поўнае расчараванне. Я ўзяў малаток, як запустыў у маску... І рабіў. Засталіся фрагменты. Я пасля іх склеіў. Вось яна ляжыць... Выпадкова захавалася. І з часам я пагляджу: «Дык нічога ж я быў? Чаму я так расчароваўся?» А вось зняў я быў маску з Люсі, прыгожы сурацённыцы музея. Яна пачыла і тры дні на працу не выходзіла. Ёй зрабілася кепска ад таго, што

яна такая непрыгожая. А чаму? Таму што сышоў колер, засталася форма. І вось прайшло шмат гадоў, і яна прайшла: «Іван Якімавіч, падары мне маю маску. Я такая была прыгожая». Я фатаграфую зараз усе свае маскі ў профіль і анфас, каб надрукаваць выявы. Магчыма, нават пакажу самі маскі на выставе. Не ведаю, вядома, як народ гэта ўспрыме. Якіх толькі гісторыя не было... Прышлі неак вучоныя з акадэміі: у нашага каледзень нараджэння, трэба падарунак зрабіць. Калега не жанаты, але меў нявесту. Я і прапанаваў: «Давайце маску з яе зробім». Угадвалі дзвючынну... Прычым маску не з твару, а з грудзей. Знялі, прыгожа аформілі. Вось святкуюць дзень нараджэння, сталі накрытыя, прыносяць вялікую скрыню. Дасталі маску... І раптам усе жанчыны: «І я хачу такую! І я!» Той імянада ўвайшлі лапаткі, усе выступы спіны — пры перагруцы гэта важна.

А самую страшную маску бачыў я ў музеі Мікалая Астроўскага. Я, калі ў Сочы наведаў яго музей, спытаў: «А маска ёсць у вас?» — «Ёсць». — «А дзе яна?» — «У сховішчы». Яны мяне павялі і паказалі... Тое, што я ўбачыў — гэта ж колькі прайшло, — да сённяшняга дня як няве... Як гэты чалавек мог жыць, гаварыць... Таму што практычна тканкі на чарапе не было, костька, абцягнутая скурай. Можна глядзець на гэтую маску і пісаць кнігу, што такі Мікалай Астроўскі. Праз якія пакуты прайшоў!

— Але ў вашай калекцыі ўсё ж такі ёсць пасмяротныя маскі?

— Маска Леніна была — тады ва ўсіх скульптараў меліся з яе копіі. Праўда, калі шмат разоў робяць копіі, ужо мала што застаецца ад арыгінала. Прапаноўвалі мне некалькі купіць пасмяротныя маскі Сталіна і Каралёва. Але надта дорага прасілі, я не даў згоды. Пасмяротная маска Ясеніна мелася. Я тады працаваў у майстэрні Гумілеўскага і там яе пакінуў. І яна знікла. Забралі, каб зняць копіі. А прывёз я яе з Рускага музея ў Ленінградзе.

— О, думаю, менавіта копію з той, вашай, маскі Ясеніна мне і падарылі аднойчы на дзень нараджэння — наш знаёмы мастак Алег Маціевіч. Яна вясела ў яго майстэрні.

— Можна быць... Але копіі з копіі, як я кажу, гэта ўжо не тое. У маіх масках ты можаш знайсці яшчэ валас прылепленыя... На масцы Алега Папова засталася памада ад яго грывы. А вась маска знакамітага астралага Паўла Глобы. Калі ён пачынаў яе: «Ну вось, я такім сябе і бачу. Напапе! Персідскі шах!» Валасы настолькі ў яго пругкія, спружыністыя, колькі вазеліну я на іх страціў... У яго ж яшчэ і вусы, і барада...

— Скульптурны партрэт яго, які ў вас стаіць, дарчы, выглядае страшнавата — бо вялікая трэшчына праз увесь лоб. Можна, вы спецыяльна так зрабілі?

— Трэшчына ўтварылася натуральным чынам, ад таго, што гліна, вельмі хваціць, лопаецца. Атрымалася сімвалічна, быццам ад разумовага напружання. Мне паралілі не рэстаўрыраваць — а проста назваць партрэт «Напружанне». А як я здымаў маску з касманаўта Алега Навіцкага, цэлы фільм знялі.

Запісала
Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

МЯСТЭЧКА ЁЎ КОЛЕРАХ ЭКСПРЭСІІ

Пятнаццаць гадоў таму ў Смiлавiчах, што на Чэрвеньшчыне, адбылася падзея, якая ператварыла гэтае невялікае мястэчка ў сусветна вядомы арт-цэнтр: у Доме творчасці дзяцей і моладзі адкрыўся музей мясцовага ўраджэнца, знакамітага мастака-экспрэсіяніста Парыжскай школы Хаіма Суціна. За пятнаццаць гадоў «Прастора Хаіма Суціна», менавіта так назвалі два былыя школьныя класы з факсімільнымі рэпрадукцыямі карцін Суціна, зрабілася сапраўдным музеем — цэнтрам прыцягнення культурнай супольнасці краіны, шматлікіх турыстаў з усіх куткоў свету і асяродкам, дзе выходзяць юныя таленты.

Праекты Цэнтра і няспынную плынь турыстаў. Толькі за мінулы год «Прастора Хаіма Суціна» наведалі тры тысячы восемсот з лішнім чалавек, і не толькі з Беларусі. Надзея Усава, вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі, падкрэсліла, што гэтая лічба робіць смiлавiцкі музей годным канкурэнтам вядомых беларускіх музеяў. Надзея Міхайлаўна ўспамінала, як цяжка ішла праца над афармленнем музейных залаў, экспазіцыю аднаго з якіх, «На радзіме», рабіла яна. Адзначыла, як імкліва развіваецца «Прастора», колькі ў ёй з'яўляецца ўвесь час новага — напрыклад, дзверы ў будынак сталі копіяй дзвярэй кватэры парыжскага мастака Збароўскага з партрэта Хаіма Суціна, некалі намалёванага

Мадзіляні. Цяпер яны — улюбёная фотазона турыстаў. З часам «Прастора Хаіма Суціна» стала творчай пляцоўкай для выхавання дзяцей, якая абуджае ў іх гонар за сваю малую радзіму, цікавасць да яе гісторыі. У Цэнтры працуе шмат выдатных педагогаў, у тым ліку моладзь. Тут створана асабліва творчая атмасфера, якая спрыяе развіццю асобы, нестандартнаму мысленню, эксперыментам у традыцыйных смiлавiцкіх матэрыялах — напрыклад, скуры і ламцы. Невыпадка выхаванцы цэнтра становяцца навучэнцамі мастацкіх вучылішчаў і Акадэміі мастацтваў. Так што Смiлавiчы маюць перспектыву ператварыцца ў арт-мястэчка і ганарыцца цэлай пляядай мастакоў-землякоў.

Людміла ІВАНОВА.

Як не паспрабаваць сябе ў мастацтве, калі ты даведваешся, што краўдзі-дамі, сярод якіх ты жывеш, натхніўся мастак, якога Мадзіляні называюць геніем, за чыёй труной ішоў Пікаса, а карціны з'яўляюцца аднымі з самых дарагіх на сённяшніх сусветных аукцыёнах? А ў Смiлавiчах нарадзіўся і другі вядомы мастак, таксама прадстаўнік Парыжскай школы — Фрайбіш-Шрага Царфін. Яго карціны і асабі-

стыя рэчы (падарункі сям'і і прыватных калекцыянераў) — таксама прыкраса смiлавiцкага музея.

У апошні зімовы дзень у Смiлавiчах адбылося святкаванне юбілею музея, якім кіруе і дзе бліскуча праводзіць экскурсіі Святлана Хасяневіч. Ала Лаўрыновіч, дырэктар Смiлавiцкага Цэнтра творчасці дзяцей і моладзі, які сёння носіць імя Хаіма Суціна, з гонарам распавяла пра шматлікія

Прэм'ера

КАХАННЕ ЦІ МІЛЬЁНЫ?

Наогул не пытанне. Варыянт адказу паводле Бернарда Шоу

Прыгожая ды раз'юшаная кабетка вельмі добра ведае, што ёй насамрэч патрэбна. Але няма шчасця, як ні стараўся яе клепатлівы і багаты бацька. Крыўда кіпіць у сэрцы Эпіфаніі, якая атрымала шматмільённую спадчыну і неабходную ўмову, каб знайсці надзейнага чалавека для сямейнага жыцця: жаніх павінны быць даказаны, што ўмею распараджацца грашымі і за паўгода ператварыць сто пяцьдзесят фунтаў у сто шэсцьдзесят тысяч. І такі знайшоўся: мала што вынаходлівы, дык яшчэ і паспяховы спартсмен, прыкметны мужчына. А ў выніку — Эпіфанія каля крайняй мяжы і з думкамі: ці не кінуцца ў раку ад гора? Пра што і паведамляе свайму адвакату. Той, чалавек не без гумару, знаходзіць больш простае выйсце: прапануе атруту. І хто ведае, што было б далей, каб сюды ж не завітаў муж-зраднік? Ды яшчэ і не адзін...

Здаецца, усё банальна: жаданне кахання і няспраўджаны надзеі адлюстраваны ў спектаклі «Мільянерша» рэжысёра Таццяны Аксёнкавай, які прадставіў Дзяржаўны маладзёжны тэатр. А, між іншым, у аснове — п'еса знакамітага драматурга Бернарда Шоу. А гэта значыць, што усё павінна быць не надта проста і зусім не банальна. Прынамсі, што датычыцца жанчыны, то дакладна. Вялікі ірландзец закруціў сюжэт п'есы вакол галоўнай гераіні, у якой ёсць усё, але, каб стаць шчаслівай, ёй давядзецца напружвацца і шмат папрацаваць дзеля гэтага. Камедыя, згодна з вызначаным жанрам, не толькі ў сюжэтных калізіях вакол Эпіфаніі (актрыса Наталля Анішчанка), яе нявернага мужа Алістэра (Аляксей Шутаў), Блендэр-

ланда (Дзмітрый Бойка), які заляцаецца да мільянершы, ды доктара-егіпцяніна (Яўген Іўковіч), які мае не толькі свае правільныя жыцця, але і пэўнае патрабаванне да жанчыны. Камедыйнасць сітуацыі, паводле драматургічнай завязкі, яшчэ і ў тым, што багатая арыстакратка павінна спусціцца на зямлю і цалкам «абнуліцца» ў сваім статусе, каб даказаць, што можа прэтэндаваць на шчасце з чалавекам, які да яе мільёнаў абсалютна абыякавы, ён верыць у вышэйшую справядлівасць.

Сама п'еса Бернарда Шоу не абмяжоўваецца стасункамі па лініі «жаночае — мужчынскае»: гэта свайго роду падмурак, каб паразважаць на тэму «Чалавек і грошы». Справа ў тым, што для Бернарда Шоу гэтыя дзве тэмы злучыліся ў яго ўласным жыццём, ён нават імкнуўся ў пэўны момант аддзіліцца ад каханай жанчыны з багатай сям'яй, якая пасля ўсё ж стала яго жонкай. Але ў сваіх светлаглядах драматург захоўваў вернасць прынцы-

пам (нават адмовіўся ад грашовай часткі Нобелеўскай прэміі) і быў актыўным прыхільнікам ідэі сацыяльнай справядлівасці. Нездарма яго віталі ў Савецкім Саюзе і ахвотна ставілі п'есы ў краіне, якая будавала камунізм. А некаторыя тэлегледачы яшчэ памятаюць фільм

паводле «Мільянершы» са славымі савецкімі зоркамі, якія прадставілі не зусім звычайныя для таго часу і той краіны вобразы, — ім было што іграць. У варыянце Дзяржаўнага маладзёжнага тэатра Беларусі той самы выпадак: сюжэт рэалізоўваецца праз

пэўных герояў, якіх увасабляюць вядучыя артысты, — і адчуваецца, што не ў малой ступені дзеля іх, хоць і глядацкі аспект важны. Наталля Анішчанка іграе капрызлівую ды істэрычную напачатку жанчыну, якая неўзабаве ператварыцца ў моцную і дзелавую бізнес-лэдзі дзеля таго, каб выканаць умову і прэтэндаваць на шчасце з доктарам. А ўсяго толькі і трэба ёй паўгода пражыць на мізэрную суму грошай ды самой зарабіць на жыццё. Ведаў бы тата з яго мільёнамі, на што пойдзе дачка дзеля мужчыны...

Па логіцы павінна адбыцца яе пераўтварэнне. Знешне яно пазначана праз вяртанне гераіні, якую спачатку мы бачым у гламурнай

пруктах нешта з чырвоных нітак, але ж гэта асабліва місія па волі рэжысёра), яго каханка — каетка з дакладнага агляду. Наталля Анішчанка іграе капрызлівую ды істэрычную напачатку жанчыну, якая неўзабаве ператварыцца ў моцную і дзелавую бізнес-лэдзі дзеля таго, каб выканаць умову і прэтэндаваць на шчасце з доктарам. А ўсяго толькі і трэба ёй паўгода пражыць на мізэрную суму грошай ды самой зарабіць на жыццё. Ведаў бы тата з яго мільёнамі, на што пойдзе дачка дзеля мужчыны...

«Мільянерша» ў Маладзёжным тэатры ў пастапоўцы Таццяны Аксёнкавай — спектакль для лёгкага прагляду, калі трэба правесці вечар з выходам у людзі і пры гэтым адпачыць без сур'ёзных думак. Водар сацыяльнага падтэксту быццам бы выветрыўся, ён хутчэй існуе як неардынарны абставіны, у якія трапляе гераіня, а глядач сочыць за высвятленнем адносінаў. Але сам тэкст Бернарда Шоу, нават калі проста яго прамаўляць, прыцягвае некаторымі іранічнымі, часам парадасальнымі выслўкамі — для прыхільнікаў тонкага англійскага гумару. Але не чакайце ўбачыць Брытанію 30-х гадоў мінулага стагоддзя. Част тут — умоўны, паводле сцэнаграфічнага рашэння (мастачка Таццяна Мацэвіч). Ды і сама гісторыя, калі разабрацца, — пра моцную жанчыну, здольную пры неабходнасці зварочваць горы. Разумную пры гэтым: дабіваецца, каб ёй належалі і грошы, і каханы. І тое праўда: навошта адмаўляцца ад розных праў шчасця? Ці хоць бы памарыць у тэатры — простае задавальненне для гледачоў з напружаным жыццём. Аказваецца, можна і так...

Ларыса ЦІМОШЫК.

РУП «Институт недвижимости и оценки»

(Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛГАЗСТРОЙ» – управляющая компания холдинга» (Продавец).

Аукцион состоится 24.03.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Лот № 1, состав: 1. Здание производственного корпуса с АБК, инв. № 500/С-30079, 2242,5 кв. м; 2. Склад неотапливаемый, инв. № 500/С-30078, 2404 кв. м; 3. Склад хранения материалов, инв. № 500/С-62721, 557,4 кв. м; 4. Склад хранения битума, инв. № 500/С-62722, 539 кв. м; 5. Здание диспетчерской, инв. № 500/С-62723, 36,8 кв. м; 6. Склад карбида, инв. № 500/С-62724, 26,7 кв. м; 7. Ливневая канализационная сеть, инв. № 500/С-1031132, 836,6 м; 8. Хозяйственно-питьевая водопроводная сеть, инв. № 500/С-13011466, 587,7 м; 9. Хозяйственно-бытовая канализационная сеть, инв. № 500/С-13011467, 651,3 м. 10. Прочее имущество: – котел стальной твердотопливный на пеллетах КОП-58, инв. № 8633; – шлагбаум автоматический, инв. № 8504; – система видеонаблюдения, инв. № 4114; – трансформатор ТНО б/у, инв. № 4026072; – кран-балка г/л 3 т,

инв. № 4132075; – кран-балка АШ-162 г/л 1 т, инв. № 4132076; – вв-трилощадочные электросети б/у, инв. № 318058; – внутренние слаботочные сети б/у, инв. № 320069. Адрес: г. Минск, ул. Селицкого, 11, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11 (КлК-1 - КлК-сущ.), 11 (ВнК-1 - ВнК-13), 11 (К6К-1 - К6К-сущ.). Обременения: действующие договоры аренды. Земельный участок площадью 2,3042 га с кадастровым номером 500000000002000355. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Начальная цена с НДС 20% – 3 914 627,20 руб. Задаток – 391 462,72 руб. Шаг аукциона – 5%. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задатки перечисляются на р/с ВУ85ВАРВ30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк»/ В/С ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатков 22.03.2023 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества Общественного объединения «ПОЛЬСКА МАТЕЖ ШКОЛЬНА» (УНП 500446160), объявляет о проведении 23.03.2023 в 09.00 публичных торгов в электронной форме. Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrottorg.by.
Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2023/03/spisok-imushhestva-polska.pdf>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона) по поручению ОАО «Планар» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже

здания деревообработки (составные части и принадлежность: пристройка, забор железобетонный, подъездные дороги, опилкоприемник), инв. № 601/С-26267 общей площадью 478,4 кв. м, расположенного на земельном участке площадью 0,6437 га с кадастровым номером 623288000016000004 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Логойский район, Янушковичский с/с, 8, в д. Жабичи. Начальная цена с НДС (20%) – 52 000,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 50% (задаток 10% от начальной цены – 5 200,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № ВУ55ВРВ30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК ВРВВВУ2Х, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает затраты на публикацию в СМИ, Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 01.10.2022, 12.10.2022, 06.01.2023, 04.02.2023. Аукцион состоится 23.03.2023 в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 22.03.2023 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17. Тел. для осмотра (8029) 366-66 71.
УНП 100104937

Извещение о проведении

12 апреля 2023 года торгов № 1-РМ на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, принадлежащем государственному предприятию «Минский метрополитен»

№ предмета торгов	Место размещения средства рекламы (согласно схеме)	Вид средства рекламы	Количество и размер средства рекламы	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. (с учетом НДС)
1	Станция метро «Уручье», ВБ-1	Лайт-бокс	2,0 м × 1,0 м – 1 ед.	292,08
2	Станция метро «Московская», ВБ-2	Лайт-бокс	0,89 м × 1,25 м – 4 ед.	397,47
		Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 5 ед.	
3	Станция метро «Площадь Якуба Коласа», ВБ-1	Рекламный стенд без подсветки	2,5 м × 2,27 м – 1 ед.	1 751,64
4	Станция метро «Площадь Ленина», ВБ-2	Лайт-бокс	2,5 м × 1,25 м – 2 ед.	584,16
5	Станция метро «Площадь Ленина», ВБ-2	Лайт-бокс	2,5 м × 1,25 м – 4 ед.	1 168,32
6	Станция метро «Институт Культуры», ВБ-1	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 4 ед.	778,88
7	Станция метро «Автомободская», ВБ-2	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 2 ед.	194,72
8	Станция метро «Немига», ВБ-1 (места 217-2, 217-3, 217-4, 217-5)	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 4 ед.	778,88
9	Станция метро «Немига», ВБ-2 (места 217-19, 217-20, 217-21, 217-22)	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 4 ед.	778,88
10	Станция метро «Молодежная», ВБ-1 (место 219-1)	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 1 ед.	97,36
11	Станция метро «Каменная Горка», ВБ-1	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 2 ед.	389,44
		ЖК-дисплей	ЖК-дисплей до 2 кв. м – 1 ед.	900,96
12	Станция метро «Каменная Горка», ВБ-2	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 2 ед.	584,16
13	Межстанционный пешеходный переход, соединяющий станции метро «Фрунзенская» – «Юбилейная площадь»	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 4 ед.	389,44
14	Межстанционный пешеходный переход, соединяющий станции метро «Юбилейная площадь» – «Фрунзенская»	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 3 ед.	292,08
15	Станция метро «Площадь Франтишка Богущевича» (места 1-1, 1-3)	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 2 ед.	194,72
16	Станция метро «Площадь Франтишка Богущевича» (места 1-2, 1-4)	Лайт-бокс	2,25 м × 1,2 м – 2 ед.	194,72

Срок действия договора: по предметам торгов №№ 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16 – с 1 июня 2023 года по 31 мая 2028 года; по предмету торгов № 12 – 1 июня 2023 года по 31 августа 2027 года; по предметам торгов №№ 4, 5 – с 1 июня 2023 года по 11 апреля 2026 года; по предметам торгов №№ 2, 10, 20 – с 12 июня 2023 года по 11 июня 2028 года.
Материал изготовления средства рекламы: по предметам торгов №№ 1-16 – алюминий профиль, светодиодная лента, рассеивающая матрица, защитное оргстекло; по предмету торгов № 3 – самоклеящаяся пленка (рекламный стенд)

Форма проведения торгов – аукцион.
Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10, тел. (017) 360-42-22.
Государственное юридическое лицо – коммунальное транспортное унитарное предприятие «Минский метрополитен», г. Минск, пр-т Независимости, 6, тел. (017) 383-83-60.
Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395 «О мерах по реализации Закона Республики Беларусь «Об изменении законов по вопросам рекламы».
Аукционные торги проводятся 12 апреля 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Карла Маркса, 39, зал аукционов (каб. 7).
Документы на участие в торгах принимаются с 13.03.2023 по 06.04.2023 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 6.
Документы, поданные по истечении указанного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представляемых для участия в торгах, несет лицо, их подавшее.
Порядок оформления участия в торгах: к участию в аукционных торгах допускаются лица, прошедшие заключительную регистрацию, которые в срок, установленный для приема документов на участие в аукционных торгах, внесли задаток (задатки) и заключили с организатором торгов соглашение установленной формы о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов по соответствующему их предмету (далее – соглашение), а также представили организатору торгов следующие документы:
– заявление на участие в торгах;
– заверенную банком копию платежного документа о внесении суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет организатора торгов (в случае участия в торгах в отношении нескольких предметов торгов задаток вносится по каждому из предметов торгов);
– копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, желающих принять участие в торгах.
Сумма задатка (сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов) долж-

на быть внесена по соответствующему предмету торгов не позднее окончания срока и времени, установленных для приема документов, на расчетный счет организатора торгов ВУ15 ВЛВВ 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК ВЛВВВУ2Х, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583 (назначение платежа – задаток для участия 12.04.2023 в торгах на право заключения договора на размещение средства рекламы по предмету торгов №...).
Участнику, не ставшему победителем торгов (лицом, приравненным к победителю торгов), внесенный задаток (задатки) возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.
При подаче организатору торгов документов для участия в торгах и заключении соглашения представляются:
– физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, – документ, удостоверяющий личность;
– представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – оригинал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.
Лицу, допущенному к участию в аукционных торгах, организатор торгов выдает билет участника торгов, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. Перед началом торгов организатор торгов проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в торгах. Заключительная регистрация представляет собой замену билетов участников торгов на аукционные номера, под которыми участники торгов будут участвовать в торгах. После проведения торгов участники обязаны вернуть эти номера организатору торгов.
Порядок определения победителя торгов: торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Не допускается продажа предмета торгов по начальной цене. Торги проводятся аукционистом, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона, который определяется аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей названной аукционистом цены. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоко-

ле о результатах торгов. Если заявление на участие в торгах подано только одним участником, либо для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю торгов.
Иные условия торгов:
Победитель торгов (приравненное к нему лицо) обязан:
– в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить государственному предприятию «МГЦН» затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для их проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участника перед началом торгов под подпись;
– в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов перечислить на расчетный счет государственного предприятия «Минский метрополитен» сумму средств, за которую продан предмет торгов за вычетом внесенной суммы задатка (цена продажи предмета торгов – стоимость услуг государственного предприятия «Минский метрополитен» по размещению рекламы, определенная по итогам торгов и уплачиваемая ежемесячно в соответствии с условиями торгов и договором на размещение средств рекламы);
– в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов заключить договор об оказании услуг по размещению рекламы с государственным предприятием «Минский метрополитен» (при условии внесения платы за предмет торгов и возмещения организатору торгов расходов на их организацию и проведение).
Размер штрафа, уплачиваемого участником торгов и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения торгов.
Телефоны для справок: отдел аукционов – (017) 360-42-22, рекламно-информационный отдел Минского метрополитена – (017) 383-83-60.
Извещение о проведении торгов размещено на сайтах: организатора торгов – www.mtcsp.by (раздел «АУКЦИОНЫ/Рекламные конструкции»); государственного предприятия «Минский метрополитен» – www.metropliten.by, Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «Объявления – Аукционы»).

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	ОАО «БЕЛХИМ», Минская обл., Дзержинский р-н, Фанпиловский с/с, 19	
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorg.by	
Предмет электронных торгов: оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 22		
№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.
1	Полуавтоматическая флексографская печатная промышленно-рилевочная машина. Модель ВУКМ-И1200*1200, инв. номер 515Т	94 200,00
2	Полуавтоматическая флексографская печатная просекательно-рилевочная машина. Модель УКС-1225, инв. номер 32Т	97 800,00
3	Полуавтоматическая флексографская печатная просекательно-рилевочная машина. Модель УКС-1022, инв. номер 21Т	91 560,00

Задаток 10% от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ47 ВЕЛВ 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭ», БИК ВЕЛВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».
Срок подписания договора купли-продажи: 30 календарных дней после проведения аукциона.
Условия оплаты предмета электронных торгов: 100% оплата стоимости в течение 15 календарных дней после заключения договора купли-продажи.
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorg.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену.
Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 4% от цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения электронных торгов.
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия.
Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 12.04.2023. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.
Дата и время окончания приема заявок
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 11.04.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by
Контактные данные
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42.
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»
30 марта 2023 в 14.00 проводит повторные торги
по продаже следующих объектов.

ЛОТ № 1: КОМПЛЕКС ИМУЩЕСТВА В СОСТАВЕ

№ п/п	Наименование	Наименование основных средств	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-184, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание заводоуправления с пристройкой, общей площадью 2571,55 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая, в том числе: Здание заводоуправления	Здание заводоуправления, инв. № кап. стр. 730/С-184, г. Кричев, ул. Зеленая	00110077	Декабрь 1948 года
2	Пристройка к зданию заводоуправления	Пристройка к зданию заводоуправления инв. № кап. стр. 730/С-184, г. Кричев,	00110088	Март 1986 года
3	Насаждения ограниченного пользования, расположенные по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая (зеленые насаждения (туи, кустарники, деревья))	Насаждения ограниченного пользования	00970243	Июль 2010 года

Начальная цена продажи лота № 1 снижена на 85 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 73 656,00 (семьдесят три тысячи шестьсот пятьдесят шесть белорусских рублей 00 копеек), задаток 7 365,60 (семь тысяч триста шестьдесят пять белорусских рублей 60 копеек).

ЛОТ № 2: КОМПЛЕКС ИМУЩЕСТВА В СОСТАВЕ

№ п/п	Наименование	Наименование основных средств	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	2	3	4	5
1	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-303, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – здание овощехранилища, общей площадью 32,18 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая	Здание овощехранилища, инв. № кап. стр. 730/104-9283, г. Кричев	00110111	Август 2004 года
2	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-12784, назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – здание столовой, общей площадью 1329,18 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая	Здание столовой, инв. № кап. стр. 730/104-9290, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4	00110080	Ноябрь 1981 года
3	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-13142, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – ограждение столовой декоративное металлическое общей протяженностью 38 м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4	Ограждение столовой декоративное металлическое, 730/С-13142	00220159	Декабрь 2007 года
4	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-13334, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – ограждение столовой, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4, в том числе: Ограждение столовой (ж/б)	Ограждение столовой (ж/б), инв. № кап. стр. 730/С-13334, г. Кричев	220082-1	Август 2004 года
5	Ограждение столовой	Ограждение столовой, инв. № кап. стр. 730/С-13334)	00220082	Август 2004 года
6	Недвижимое улучшение: капитальное строение с инвентарным номером 730/С-13143, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – ограждение столовой ж/б декоративное общей протяженностью 105 м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4	Ограждение столовой ж/б декоративное, инв. № кап. стр. 730/С-13143	00220158	Декабрь 2007 года
7	Насаждения ограниченного пользования, расположенные по адресу: Могилевская обл., Кричевский район, г. Кричев, ул. Зеленая	Насаждения ограниченного пользования	00970245	Июль 2010 года
8	Печь ротационная (хлебобочка), 1996 года выпуска	Печь ротационная (хлебобочка)	00440673	Январь 1999 года
9	Плита электрическая промышленная ПЭМ4-010, 2009 года выпуска	Плита электрическая промышл. ПЭМ4-010	00445053	Сентябрь 2009 года
10	Плита электрическая промышленная ПЭМ4-010, 2009 года выпуска	Плита электрическая промышл. ПЭМ4-010	00445054	Сентябрь 2009 года
11	Плита электрическая промышленная ПЭМ4-010, 2009 года выпуска	Плита электрическая промышл. ПЭМ4-010	00445058	Октябрь 2009 года
12	Прилавок нейтральный открытый, 2 полки, ПН-78К, 1500х1000х1400, 2014 года выпуска	Прилавок нейтральный открытый, 2 полки, ПН-78К, 1500х1000х1400	00461402	Август 2014 года
13	Прилавок холодильный, 2 полки, ПВВ(Н)-84К-1, 1500х1000х1400, 2014 года выпуска	Прилавок холодильный, 2 полки, ПВВ(Н)-84К-1, 1500х1000х1400	00460189	Июнь 2014 года
14	СПЛИТ KLS 218, 2012 года выпуска	СПЛИТ KLS 218	00445502	Август 2012 года
15	СПЛИТ KLS 220, 2012 года выпуска	СПЛИТ KLS 220	00445503	Май 2012 года
16	СПЛИТ KMS 107, 2012 года выпуска	СПЛИТ KMS 107	00445501	Май 2012 года
17	СПЛИТ KMS 120, 2012 года выпуска	СПЛИТ KMS 120	00445500	Август 2012 года
18	Стойка для приборов и подносов ПСПИП-1, 560х700х1130, 2014 года выпуска	Стойка для приборов и подносов ПСПИП-1560х700х1130	00461404	Август 2014 года

Начальная цена продажи лота № 2 снижена на 85 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 42 676,20 (сорок две тысячи шестьсот семьдесят шесть белорусских рублей 20 копеек), задаток 4 267,62 (четыре тысячи двести шестьдесят семь белорусских рублей 62 копейки).

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Кричевцементношифер», 213493, Республика Беларусь, Могилевская область, Кричевский р-н, Краснотурский с/с, 2, АБК в районе месторождения «Каменка», тел. +375224120909, тел. для осмотра объектов продажи +375224120914.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение БелТПП» по адресу: Могилев, ул. Цюльковского, 1.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюльковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты №№ 1-2 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копия платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № ВУ56РСВБ30123018571000000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г.Могилев, ВИС: РСВБВУ2Х, УНП 700016628; физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых унитарным предприятием «Могилевское отделение БелТПП» по адресу: Могилев, ул. Цюльковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilev.cci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты предметов торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся 30 марта 2023 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 29 марта 2023 г. до 12.00.

Регистрация участников торгов 30 марта 2023 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковского, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778032, +375 33 607 08 05. Дополнительная информация размещена на сайте организатора.

Извещение о предыдущих торгах по объектам было размещено в газете «Звязда» от 25.05.2022, 21.07.2022, 13.09.2022, 18.10.2022

ОАО «МАПИД» приглашает всех желающих принять участие в аукционе по продаже бывшего в эксплуатации бытового помещения. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, каб. 17, ОАО «МАПИД». Окончание приема заявлений: 11.04.2023 в 11.00. Более подробная информация об аукционе по телефону (8-017) 209-87-17. Аукцион состоится 11.04.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск ул. Р. Люксембург, 205, ОАО «МАПИД», каб. 39.

- ЛОТ 1: бытовое помещение. Инв. номер 2017, размер 6000*3000 мм со шкафом управления. Начальная цена – 2845,00 руб. УНП 100009115

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, п.к. 1703

Продавец ОАО «Томельский завод пусковых двигателей имени П. К. Пономаренко», Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, д. 150

Предмет аукциона

Лот № 1
Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150/21, 150/22, 150В, 150, 150/20

Здание заправочной склада ГСМ с инв. № 350/С-204136, общ. пл. 35,5 кв. м, **открытый склад металла** с инв. № 350/С-204137, общ. пл. 3 203,7 кв. м, **склад лакокрасок, ГСМ** с инв. № 350/С-210707, общ. пл. 186 кв. м, **автомобильная дорога на территории** с инв. № 350/С-209431, общ. пл. 40 кв. м, **ангар участка нестандартного оборудования** с инв. № 350/С-206388, общ. пл. 369,1 кв. м. **Сведения о земельном участке 1:** общ. пл. 0,8037 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания открытого склада металла с участком лакокрасок и ГСМ. **Сведения о земельном участке 2:** общ. пл. 0,0262 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях). **Сведения о земельном участке 3:** общ. пл. 0,4458 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания ангара участка нестандартного оборудования

Начальная цена лота № 1 (с НДС 20%) – 517 291,20 бел. руб.

Лот № 2
Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150/2-1, 150

Производственное помещение с инв. № 350/С-298466, общ. пл. 9 108,2 кв. м, **магазин** с инв. № 350/С-74042, общ. пл. 162 кв. м, **Автомобильная дорога на территории** с инв. № 350/С-209429, общ. пл. 575 кв. м, **автомобильная дорога на территории** с инв. № 350/С-209430, общ. пл. 187 кв. м. **Сведения о земельном участке 1:** общ. пл. 1,6127 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания ремонтно-механического цеха и здания специализированного розничной торговли. **Сведения о земельном участке 2:** общ. пл. 0,0575 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях). **Сведения о земельном участке 3:** общ. пл. 0,1258 га, предоставлен на праве постоянного пользования для размещения объектов иного назначения

Начальная цена лота № 2 (с НДС 20%) – 1 588 735,47 бел. руб.

Лот № 3
Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 150/17, 150/16, 150

Здание специализированное обрабатывающей промышленности (участок механической обработки) с инв. № 350/С-167815, общ. пл. 837,1 кв. м, **цех безрельсового транспорта** с инв. № 350/С-75350, общ. пл. 569,8 кв. м, **автомобильная дорога на территории** с инв. № 350/С-209428, общ. пл. 93 кв. м. **Сведения о земельном участке 1:** общ. пл. 0,6481 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания специализированного розничной торговли. **Сведения о земельном участке 2:** общ. пл. 0,0864 га, предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания подъездной автомобильной дороги к капитальным строениям (зданиям, сооружениям), изолированным помещениям в капитальных строениях (зданиях, сооружениях). **Сведения о земельном участке 3:** общ. пл. 0,2949 кв. м. **Сведения о земельном участке:** общ. пл. 0,4858 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания корпуса опытно-производственного производства сорбентов с прилагаемыми боксами, зарядной станцией, автостоянкой

Начальная цена лота № 3 (с НДС 20%) – 278 080,23 бел. руб.

Шаг аукциона: 5 % от текущей цены. С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов: www.cpo.by

Задаток 5% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с (BYN) BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк Белгэз» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBYU2X, УНП 191021390, пользователь платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену. Победителем аукциона либо единственным участником электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 1 % от цены продажи предмета аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** со дня проведения аукциона

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в г. «Звязда» от 01.02.2023

Дата и время начала и окончания электронных торгов: **28.03.2023 в 11.00 до 13.00**. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи заявки в случае, если ставка поступила менее, чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **27.03.2023 до 17.00** на ЗТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные
Тел.: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. На гэтым тыдні прадумайце кожны крок, бо дапушчаны памылкі могуць адбіцца не толькі на вас. У аўторак пастарайцеся не рызыкаваць і не крытыкаваць усіх навокал. Ініцыятыва, праўленая ў сераду, будзе ацэнена начальствам па заслугах. Паездкі ў гэты дзень будуць удалымі, а сустрэчы і новыя праекты дазваляць пашырыць поле дзейнасці. Не нагружайце сваякоў сваімі праблемамі ў канцы тыдня.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні з'явіцца магчымасць кар'ернага росту, не бойцеся ўзяць адказнасць на сябе. У аўторак любяча дробязь зможа вывесці з раўнавагі, таму старайцеся менш мець зносіны з людзьмі, а то ёсць рызыка пасварыцца з кім заўгодна. У чацвер і вашы прамовы, і вашы дзеянні павінны быць кароткія, дакладныя, эфектыўныя. У выхадныя дні спакойнае існаванне здасца занадта сумным і зноў захоўвацца кіпення запалу.

БЛІЗНЯТЫ. Будзьце ўважлівыя да той інфармацыі, якую можна атрымаць з размоў навакольных. У нейкі момант квалачка злучацца ў цэлую мозаіку і адкрыюць перад вамі новыя магчымасці. Верагодны рост у прафесійнай сферы. З'явіцца шанец здзейсніць даўно мару. Прыняцце важнага рашэння адкладзіце да сярэдзіны тыдня. Лёс сам падкажа, як лепш дзейнічаць. У выхадныя чакаеца прыемнае падарожжа.

РАК. Гэта зорная гадзіна для людзей творчых. Злучышы натхненне з зямнымі задачамі, зможаце дабіцца многага і ўмацаваць сваё матэрыяльнае становішча. Магчымыя некаторыя ўскладненні і перашкоды ў дасягненні мэт у аўторак. У суботу ваша дапамога будзе неабходна радне. Нядзелю прысвяціце ўласнаму адпачынку, не напружваючыся, уладкоўваючы чыйсьці побыт.

ЛЕЎ. Тыдзень спрыяльны для генерывання новых ідэй, частку з іх атрымаеца ўвасобіць у жыццё. У сераду дзелава паездка можа аказацца абсалютна бескарыснай з-за масы непараўменняў, лепш перанесці яе на другі дзень. У пятніцу, імкнучыся да абсалютнай дасканаласці, памятайце, што не ўсё залежыць ад знешнасці. У выхадныя добра было б схадзіць на шпацыр ці ў кіно.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні вы можаце адправіцца ў дзелаваю паездку, але будзьце асабліва уважлівыя да свайго здароўя, бо рызыка застудзіцца дастаткова вялікая. Паспяшаўшыся скончыць важныя справы, не цягніце час, падумайце, што можна зрабіць загадзя. У аўторак непажаданыя візіты ў адміністрацыйныя ўстановы, а знаходзячыся ўдалечыні ад дома, варта правіць асабліва ўважліва. Не варта ісці на повадзе ў сваёй рызыкі. У выхадныя вы будзеце размаўляць з людзьмі.

ШАЛІ. На гэтым тыдні найлепшы спадарожнікам павінны стаць разважнасць і цярпезы разлік. Не дайце сябе падмануць салодкімі абяцаннямі. Нестандартны падыход да рашэння праблем дасць, несумненна, станоўчы вынік. У сярэдзіне тыдня не варта сварыцца з блізкімі толькі з-за таго, што яны не выканалі які-небудзь са шматлікіх пунктаў вашага плана. У чацвер сцеражыцеся непазрэбных размоў. У нядзелю варта адасобіцца і прывесці ў парадак думкі і пачуцці.

СКАРПІЁН. Паспрабуйце засяродзіцца на самым галоўным, тады дробныя непрыемнасці не перашкоджаць ажыццяўленню вялікіх мэт. Верагодна, вас чакае штосць прыемнае і прыбытковое. Дапамога сяброў будзе аказваць спрыяльны ўплыў на рэалізацыю задум і планаў. Перад напаром вашай энергіі могуць быць бяспільныя

абмежаванні і перашкоды, якія ўзнікаюць на шляху. Спрыяльны момант для вырашэння асаблівых пытанняў, прызначаных у каханні, прапановы рукі і сэрца.

СТРАЛЕЦ. Першая палова тыдня будзе проста казачнай. Пастарайцеся нічога рэзка не мяняць, каб не азмрочыць гэтую ідылію. Зрэшты, можа мучыць жаданне бурнай дзейнасці, якое прывядзе да таго, што ўжо ў сераду вы вернецца да актыўнай працы. Найбольш спрыяльныя дні тыдня — чацвер і субота.

КАЗЯРОГ. Аптымизм дазволіць вырашыць любую праблему. Практычна ўвесь тыдзень, за выключэннем чацвярга, вам будзе спадарожнічаць лёгкасць, якая дазваляе вуртуозна пераадоўваць перашкоды. У сераду зможаце атрымаць важную інфармацыю і завесці карысныя знаёмствы. У нядзелю больш размаўляйце з сям'ёй і сябрамі.

ВАДАЛІЎ. Вашы справы пойдуча угару пры ўмове, што не будзеце крытыкаваць калег незалежна ад таго, наколькі патрэбна ці бескарысны будучы вашы з'яўгаі. Мітусна вакол можа выклікаць некаторае раздражненне — паспрабуйце расслабіцца і жывіце з задавальненнем. Не час ладзіць інтрыгі, яны вярнуцца супраць вас. У пятніцу выдатна пройдзе рамантычнае спатканне з новым знаёмым.

РЫБЫ. На гэтым тыдні вы павінны быць адкрыты для прапановы, і яны пачнуць паступаць у нарастаючым тэмпе. У вырашэнні дзелавага пытанняў больш разлічвайце на інтуіцыю — як ні дзіўна, логіка наўрад ці прывядзе вас да жаданых вынікаў. У аўторак акажуцца ўдалымі дзелаваыя паездкі і перагаворы. У чацвер не варта здзейсніць безадказныя ўчынкi і хлусіць. Усё таёмнае стане відавочным.

СЁННЯ

Месяц
Поўня 7 сакавіка.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.35	19.05	11.30
Віцебск —	7.26	18.54	11.30
Магілёў —	7.25	18.55	11.30
Гомель —	7.21	18.53	11.32
Гродна —	7.50	19.21	11.31
Брэст —	7.50	19.22	11.32

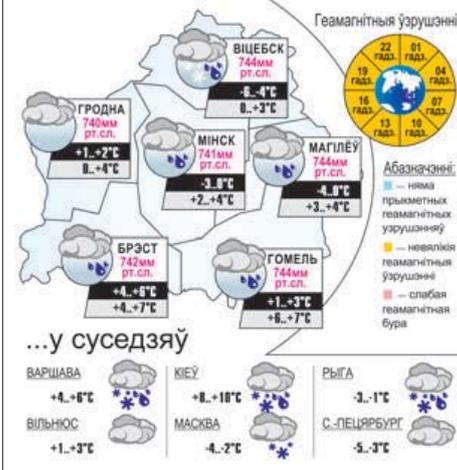
Імяніны

Пр. Ганны, Івана, Парфірыя, Пятра, Севасцяна, Сяргея, К. Бенядзікта, Канстанціна.

Фота Анастасіі КЛЮШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

11 САКАВІКА

1903 год — нарадзіўся Тодар Тодаравіч Кляшторны, беларускі паэт, перакладчык. Аўтар паэтычных зборнікаў «Кляновыя завеі», «Святлацені», «Ветразі», паэм «Беларусь», «Сляды дарог» і інш. Пісаў для дзяцей. Асобныя вершы Кляшторнага пакладзены на музыку. У 1936-м арыштаваны. Расстраляны ў 1937-м. Рэабілітаваны ў 1957 годзе.

1923 год — нарадзіўся (г. Касцюковічы) Міхаіл Майсеевіч Антонаў, Герой Саўецкага Саюза. Загінуў у баі ў 1943-м.

Нарадзіўся Аркадзь Сяргеевіч Дзвятваў, беларускі вучоны ў галіне пладаводства, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па біялогіі і агратэхніцы плодовых раслін і інш.

1953 год — нарадзілася Ларыса Рыгораўна Цітарэнка, беларускі сацыёлаг і філосаф, доктар сацыялагічных навук, кандыдат філосафскіх навук, прафесар.

Нарадзіўся Уладзімір Мікалаевіч Ткачэнка, беларускі скрыпка, гітарыст, кампазітар-аранжыроўшчык, заслужаны артыст Беларусі. Сярод твораў — «Сюіта на тры беларускія тэмы», «Сімфонія Бітлз», «Сімфонія Песняроў», «Песні для камернага аркестра, джаз-ансамбля, сола для электрагітары.

1978 год — нарадзілася Таццяна Валер'еўна Кацвіцкая, беларуская спартсменка і трэнер

(шатакан каратэ-до), майстар спорту Беларусі. Чэмпіёнка свету (2001), сярэбраны (2002) і бронзавы (2005) прызёр чэмпіянатаў свету ў камандным кумітэ. Чэмпіёнка Еўропы (2003, 2004), сярэбраны прызёр чэмпіянатаў Еўропы (2001) у камандным кумітэ. Шматразовая пераможца і прызёр міжнародных спаборніцтваў.

2018 год — беларускі баксёр Кірыл Рэліх перамог у паядынку за званне чэмпіёна свету, па версіі Сусветнай баксёрскай асацыяцыі (WBA). Матч за тытул з кубінцам Рансесам Барталіні ў першай паўсярэдняй вазе да 63,5 кілаграма адбыўся ў Сан-Антонія (ЗША).

1818 год — нарадзіўся Анры Эцэн-Сен-Клер Дэвіль, французскі хімік. Распрацаваў першы прамысловы спосаб атрымання алюмінію, метад ачысткі плаціны. Падрыхтаваў у 1872 годзе сплав ірыдыю з плацінай, з якога выраблены міжнародныя эталоны метра і кілаграма.

Нарадзіўся Марыус Іванавіч Петыпа, артыст балета, балетмайстар і педагог французскага паходжання, які працаваў пераважна ў Расіі, дзе балет другой паловы XIX стагоддзя прынята называць «эпохай Петыпа». «Любазінае возера» і «Прыгажуня, якая спіць» у маскоўскім Вялікім тэатры да гэтага часу ідуць у яго харэаграфіі.

АРЫСТОЦЕЛЬ:
«Разумны гоніцца не за тым, што прыемна, а за тым, што пазабяўляе ад непрыемнасцяў».

УСМІХНЕМСЯ

Хлопец адчуў нядобрае, калі «гонікі» чужога раёна, у які ён паехаў праводзіць сваю дзяўчыну, казалі за яго спінай:

— Гэтага чапач не трэба, ён з Машкай. Смелы, відаць, мужык.

Дапамажыце знайсці індыйскі фільм. Яна багатая,

а ён бедны. Ёй нельга за яго замуж. Там яшчэ спяваюць шмат...

— Доктар, мне здаецца, што пасля вайшай перапыці я буду жыць.

— Гэта дакладна.
— Ура-а!
— Вам гэта сапраўды толькі здаецца.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (гал.факс); адрэнаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.

ПРЫЁМНЫЯ РЭКЛАМНЫЯ ТЭЛ.ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары арыгінальных матэрыялаў несць адказнасць за падбор і выкладанне фактаў. Іл і меркаванні не з'яўляюцца суадпачы з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: **info@zviazda.by**

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавештва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10.681. Індэкс 63850. Зак. № 648.

Нумар напісаны ў 1930.

11 сакавіка 2023 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12